

Voorlopig. Ontwerp, Westlaren

LAOS LANDSCHAPS
ARCHITECTUUR

14-12-2020

Afbeelding: Oude Zeegserweg, april, 2020

Westlaren, Zuidlaren
Herinrichting openbare ruimte
14-12-2020

LAOS
LANDSCHAPS
ARCHITECTUUR

Kerklaan 30, Haren
Postbus 6070
9702 HB Groningen
050 5278218
contact@laoslandschap.nl
www.laoslandschap.nl

gemeente Tynaarlo

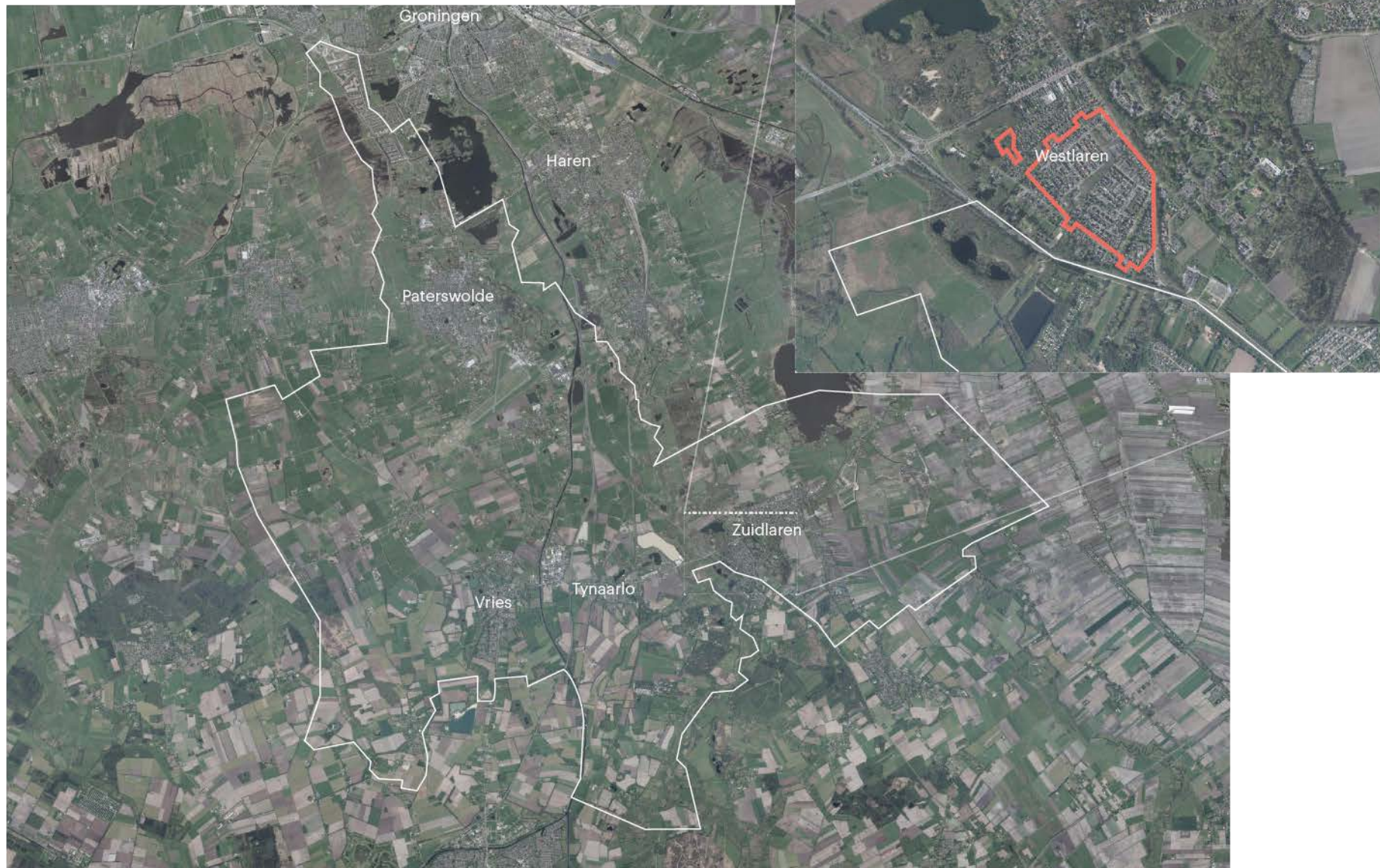
Kornoeljeplein 1
9481 AW Vries
0592 266 662
info@tynaarlo.nl
www.tynaarlo.nl

Inhoud

INLEIDING	5
CONCEPT	13
ONTWERP	19
PLUSSEN	67

INLEIDING

Locatie

Ligging plangebied, Westlaren (rode lijn), in gemeente Tynaarlo (witte lijn)

Inleiding

Gelegen in de gemeente Tynaarlo op de Hondsrug ligt de wijk Westlaren, naast de dorpskern van Zuidlaren. Voor Westlaren ligt er een onderhoudsopgave waarvoor een groot deel van de wijk op de schop moet, dit biedt een prachtige kans om de wijk direct toekomstbestendig in te richten. Door het project samen met de bewoners en andere stakeholders voor te bereiden worden vanuit de verschillende invalshoeken wensen en kansen in beeld gebracht. Door werk met werk te maken wordt zoveel mogelijk invulling gegeven aan alle wensen en kansen waardoor de uiteindelijke tevredenheid over de openbare ruimte in Westlaren zo hoog mogelijk is.

Opgave

De openbare ruimte wordt in zijn geheel opnieuw ingericht naar aanleiding van de opgave om het DWA-riool te vervangen en uit te breiden met HWA riool. Daarnaast is ook een groot deel van de wegen in de wijk aan vervanging toe.

Naast de onderhoudsopgave, het maken van een regenwaterafvoer/berging in de straten en het onderhoud van de wegen (vervangen van verharding) worden ook, waar mogelijk de openbare verlichting en het groen meegenomen.

Verlichting wordt mogelijk meegenomen. Sommige van de masten zijn aan vervanging toe, anderen kunnen hergebruikt worden en hebben wellicht ook nog esthetische waarde: gietijzeren masten. Deze zouden we wellicht kunnen ombouwen. Verdere uitwerking is nodig.

Het resultaat van het project moet zijn:

Een veilige, klimaat robuuste en goed te onderhouden openbare ruimte in Westlaren, die qua inrichting voldoet aan de wensen van de stakeholders van Westlaren en toekomstbestendig is.

Het vervangen van de riolering en de verharding van de Schipborgerweg is in 2017 afgerond (foto, april 2020)

Hulstlaan (april 2020)

Programma van eisen

Samen met de stakeholders is een plan van eisen opgesteld. In dat plan van eisen zijn twee hoofdzaken van belang:

- Een goed ontwerp - het ontwerp moet zo zijn, dat de gebruikers en inwoners voor langere tijd tevreden zijn met hun openbare ruimte en niet opnieuw behoefte krijgen aan een andere;
- Goede beheerbaarheid - de aangebrachte kwaliteit moet in stand blijven door het juiste onderhoud, op het juiste moment uit te kunnen voeren.

Verder zijn er eisen aan de mate van: veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, duurzaamheid, comfort en uitstraling.

Samen met de wijkbewoners is een plan van wensen opgesteld. Zij hebben gezamenlijk 117 vlaggetjes geplant, deze worden meegenomen in het ontwerp. Op de kaart zijn de wensen (binnen het plangebied) te zien die bijeengebracht zijn via de website. De wensen buiten het plangebied worden via de reguliere lijnen van de gemeente behandeld.

Programma van wensen tijdens inventarisatie

Robuust groene wijk

Het is de wens van de bewoners het groene karakter van de wijk te behouden, verdwenen groen te herstellen en bestaand groen te versterken.

Klimaatbestendige wijk

Ontwerp een wijk die klimaat adaptief is met ruimte voor wateropslag om wateroverlast na hevige regenbuien te voorkomen.

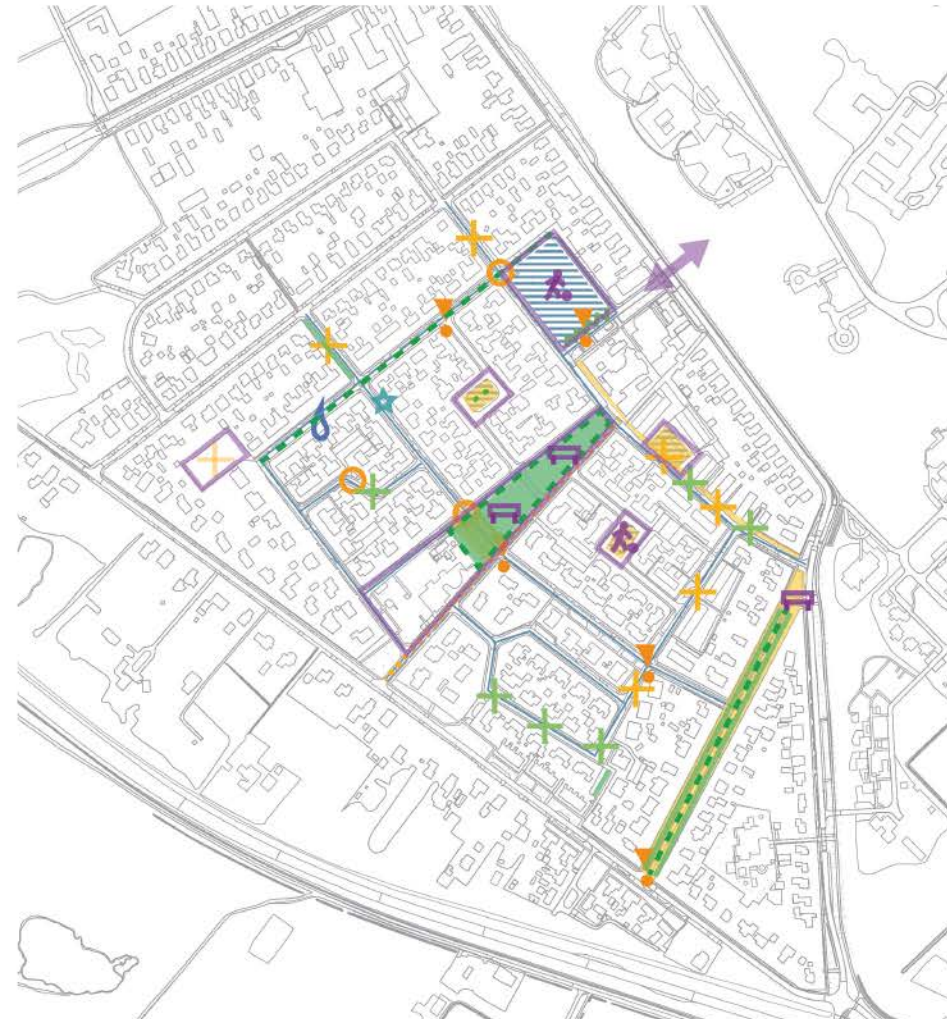
(verkeers-) veilige wijk

Ontwerp een wijk met een veilige verkeerssituatie. Met extra aandacht voor langzaam verkeer (voet/fiets), door aanpassing/aanvulling van verkeersremmende maatregelen.

Gezonde wijk

Ontwerp een wijk waar plaats is voor ontmoeting, met meer zitgelegenheid en speel- en bewegingsmogelijkheden voor kinderen in de groene kernen. Maak het aantrekkelijk om de fiets te gebruiken of te voet te gaan. Dit vraagt een goede langzaam-verkeersroute (bijvoorbeeld veilige voetpaden) in de wijk, maar ook aansluiting met het fiets/wandelnetwerk in de omgeving.

- Groen behouden
- Groene lijn herstellen
- Elementen terugbrengen
- Groen versterken
- Groen aanpassen
- Groen tegen hitte
- Wateroverlast
- Kansen waterberging bovengronds
- Kansen waterberging ondergronds
- Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- Parkeren op ongewenste plekken
- Meer parkeren gewenst
- Verbeterpunt
- Langzamer rijden
- Verbinden met omgeving
- Ontmoetingsplekken
- Beweging/speelmogelijkheden
- Zitgelegenheid

Programma van wensen na schetsontwerp

ROBUUST GROENE WIJK

Er wordt een aantal keer opgemerkt dat het versterken van groenstructuren een basiskwaliteit is voor een wijk die klaar is voor de toekomst.

Het plan kan dan vervolgens opgeplust worden door kleinere initiatieven zoals nestkasten, insectenhôtels en/of diversere borderbeplanting.

VERKEERSVEILIGE WIJK EN PARKEREN

Ontwerp een wijk met een veilige verkeerssituatie. We moeten nog eens goed kijken hoe we omgaan met verkeersdrempels en knippen in de weg die we nu weg hebben gelaten, omdat we op een andere manier attentieverhogende maatregelen nemen, zoals verschil in materialisering op kruisingsvlakken.

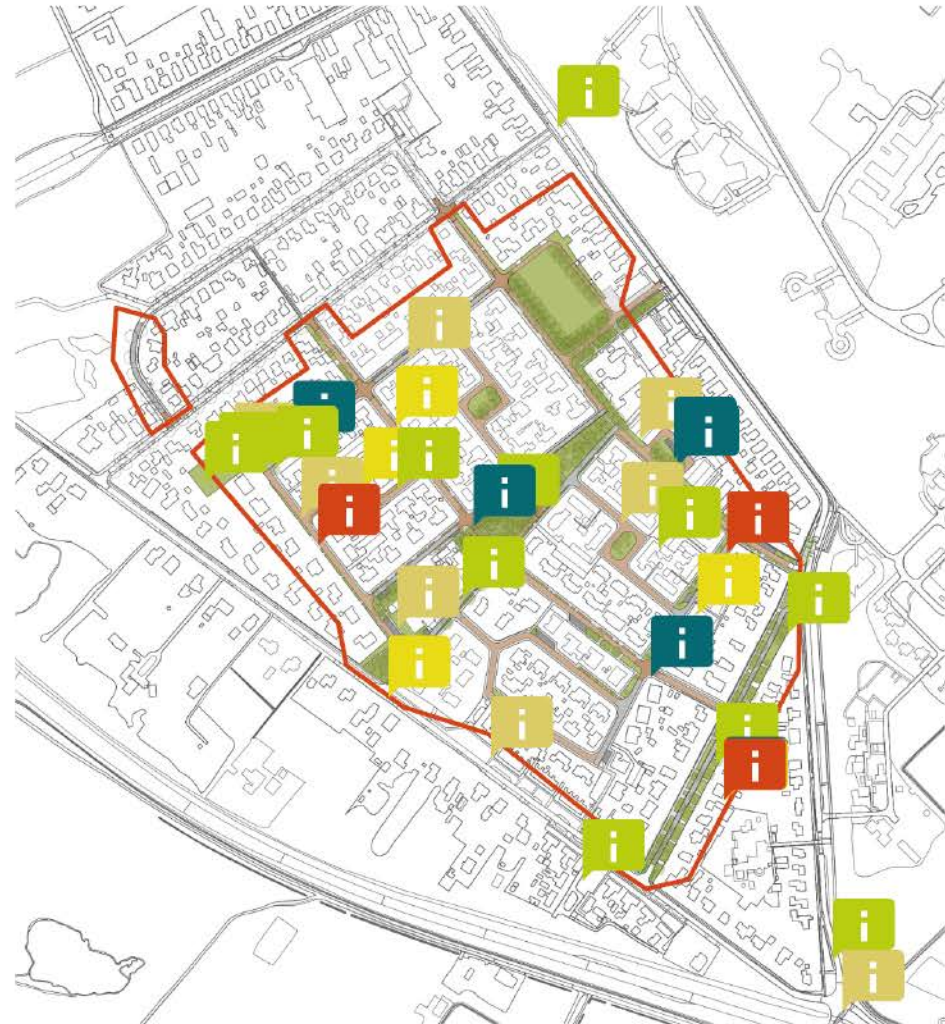
Er wordt op sommige plaatsen meer parkeren gewenst, zodat op het groen of de stoep parkeren wordt voorkomen. Dit kan echter wel gaan wringen met de wens van meer groen in de wijk.

GEZONDE EN LEEFBARE WIJK

Ontwerp een wijk die naast verkeersveilig ook leefbaar is en waar het prettig is om te voet of per fiets te verplaatsen.

Men merkt op dat ook de stoepen onderdeel zijn van een leefbare en verkeersveilige situatie. Nu zijn bijvoorbeeld putdeksels bloot komen te liggen en stoeptegels liggen los of zijn verzakt.

Het maken van een ontmoetingsplek is eveneens goed bevallen. Dit kan tot mooie combinaties leiden met een robuust groene wijk en het bijvoorbeeld (her-) planten van bomen.

CONCEPT

Structuuropzet

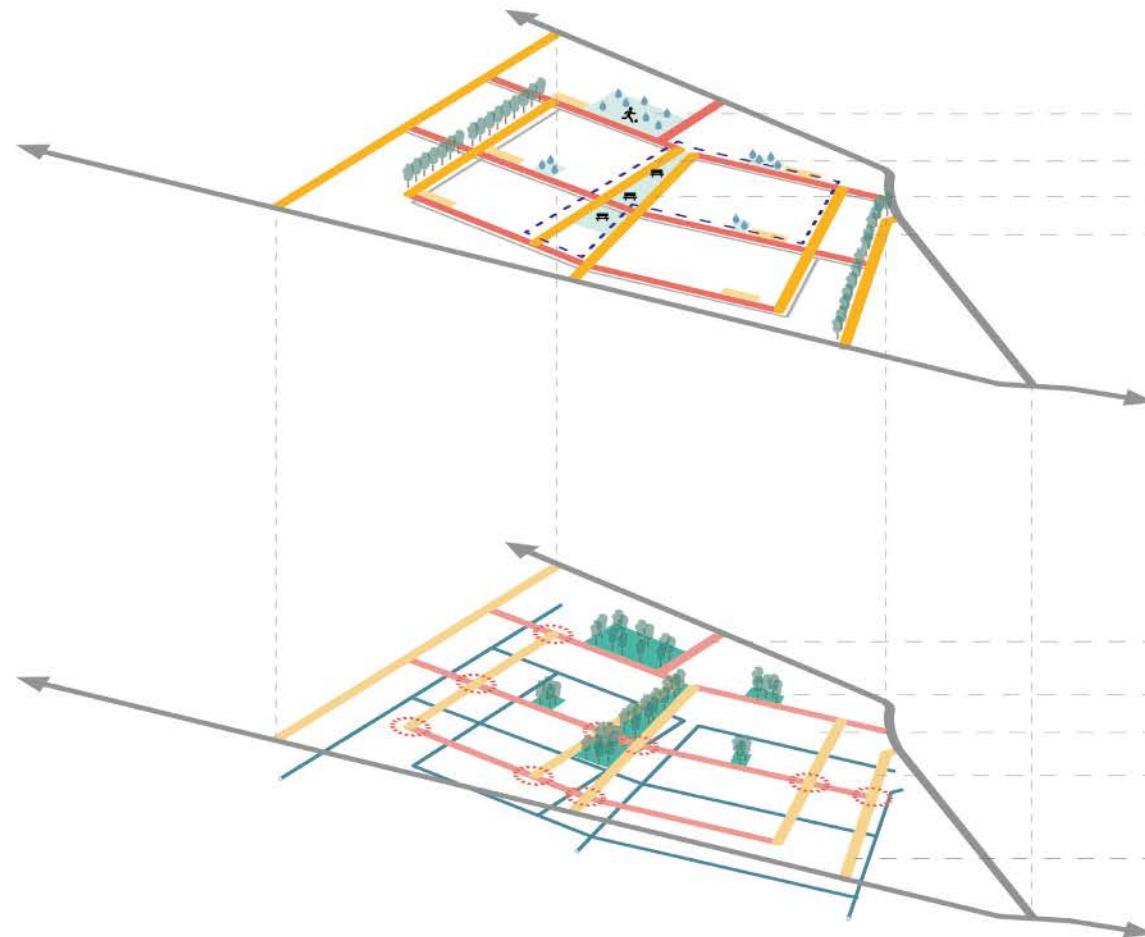
Door middel van de materialisering wordt de structuur van de wijk versterkt. De lanen die de dragende structuur vormen van de wijk, worden uitgevoerd in asfalt met streklagen van klinkers. Daartussen worden de wegen geheel uitgevoerd in klinkers. Groene plekken in de wijk zijn de hofjes en de brink. Een gedeelte van de kruispunten wordt uitgevoerd in een ander materiaal om de snelheid te verlagen en de aandacht te verhogen.

Basisplan + plussen

Plussen

Basisplan

- Ontmoetingsplekken toevoegen
- Beweegrouten (BIOR)
- Luxere materialen
- Groene structuurelementen toevoegen

- Situatie Coop verbeteren
- Basiskwaliteit van groen verbeteren
- Verbeteren riool
- Vervangen materialen rijbaan + trottoirtegels en -banden
- Aantakken op langzaamverkeersroutes op dorpsniveau

Uitgangspunten

Sferen

Het ontwerp neemt de bestaande sferen van de wijk als uitgangspunt.

Parkeren

De huidige parkeerstructuur blijft behouden en wordt eventueel als plus aangepast

Plussen

zijn het plaatsen van bomen aan de Hulstlaan en Oude Zeegserweg, het maken van een boomgaard op het veldje, een verblijfsplek op de brink, en een speelveldje op het hofje van de Eikenlaan.

LAOS Westlaren VO 14-12-2020

Groen

De groene hoofdstructuur van de wijk wordt aangevuld met groen in de lanen.

ONTWERP

Plankaart basis

Plankaart plus

Materialen

Trottoirtegelt vd Bosch Beton
30x30x6
(Bolzano uitwas is plus)

Betonstraatsteen MBI Georetron
Prestige rood-zwart nuance

Betonstraatsteen MBI Georetron
Prestige Oxyd zwart

PLUS

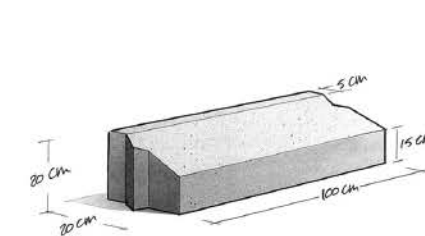
Gebakken klinker
Wienerberger

Trottoirband vd Bosch Beton
18/20x20
Kleur zoals Beukenlaan

Verloopband vd Bosch Beton
5/20x20 naar 18/20x20
Kleur zoals Beukenlaan

Rijwielpadband vd Bosch Beton
5/20x20
Kleur zoals Beukenlaan

Opsluitband vd Bosch Beton
10x20
Kleur zoals Beukenlaan

Bomen (Plussen)

Ulmus 'Sapporo Autumn Gold' (US)

Fagus sylvatica (FS)
Beukenboom

Malus sylvestris (MS)
Wilde Appel

Prunus avium 'Plena' (PA)

Beplanting

Buddleja davidii 'Blue Chip'

Buddleja davidii 'Ellen's Blue'

Buddleja davidii 'Dart's Papillon Bleu'

Buddleja davidii 'White Ball'

Buddleja davidii 'Summer Beauty'

Crataegus monogyna
(Meidoornhaag)

Beukenhaag
Fagus sylvatica (FS)

Bloeischema	jan	feb	mar	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Buddleja davidii 'Blue Chip'												
Buddleja davidii 'Dart's Papillon Bleu'												
Buddleja davidii 'Ellen's Blue'												
Buddleja davidii 'Summer Beauty'												
Buddleja davidii 'White Ball'												
Crataegus monogyna												

Parkeren

De parkeersituatie blijft op de meeste plekken gelijk.

Op de Sleedoorn-, Kastanje-, en de Eikenlaan wordt schuinparkeren vervangen voor langsparkeren. Op die manier ontstaat een eenduidiger straatprofiel.

Op de Larikslaan, bij de supermarkt, worden de parkeervakken aan de andere zijde van de straat geplaatst (hierbij verspringt de as van de weg). Zo is er plaats voor meer parkeervakken en het voorkomt dat auto's in de berm geparkeerd worden.

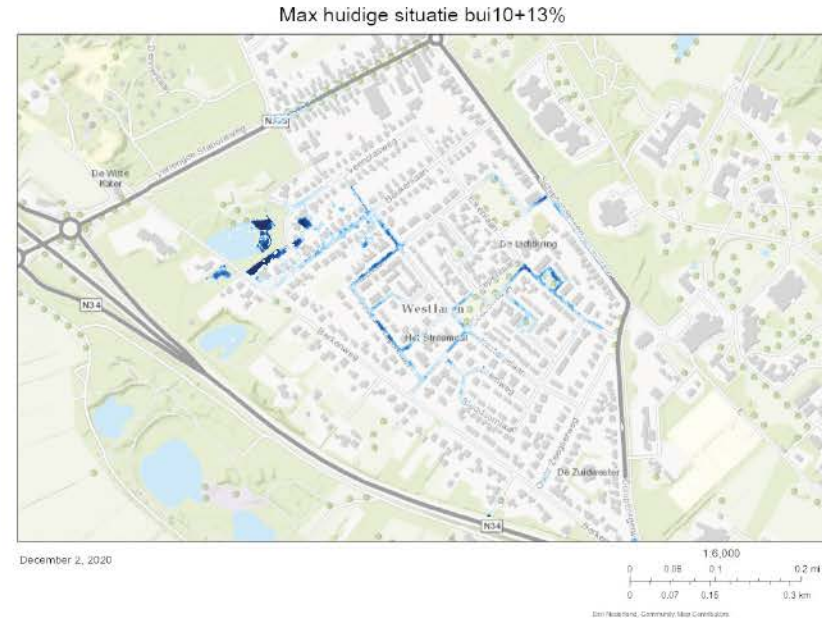

Water

In de huidige situatie is er op plekken in de wijk wateroverlast na hevige regenbuien. Om de wijk toekomstbestendig te maken is het nodig om goed om te gaan met het water. In deze fase van het proces wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om overlast tegen te gaan.

Hiervoor is een berekening gemaakt waarbij een regenbui die een keer in de 10 jaar voorkomt (bui10), als uitgangspunt is genomen. In de huidige situatie zien we dat er dan in veel straten water blijft staan (zie afbeelding rechts). Bij het toepassen van een gescheiden systeem en wadi's vermindert de overlast van het water in de meeste straten. (Een gescheiden systeem houdt in dat het regenwater via een apart riool afgevoerd wordt, dus niet samen met het vieze afvalwater. Een wadi is een buffer- en infiltratievoorziening, waar regenwater vastgehouden wordt en in de grond kan trekken.)

Op de volgende pagina's zijn enkele suggesties aangegeven die helpen om wateroverlast te voorkomen. De iconen op de kaart komen overeen met de iconen van de maatregelen op de volgende pagina's. In de volgende fase van het proces wordt nauwkeuriger gekeken welke maatregel op welke plek toegepast wordt.

*De weergegeven maatregelen geven slechts een suggestie, verdere uitwerking is nodig.

Water

De maatregelen op deze pagina zijn een aantal opties die overwogen worden om wateroverlast tegen te gaan. In de volgende fase van het proces wordt nauwkeuriger gekeken welke maatregel op welke plek toegepast wordt.

Waterdoorlatende verharding kan op de rijbaan toegepast worden, zodat het water de grond makkelijker kan infiltreren. Waterpasserende verharding, zoals bijvoorbeeld grasbetontegels, kunnen gebruikt worden bij parkeerplekken. Infiltratiekratten kunnen onder het wegdek geplaatst worden, zodat er buffercapaciteit is en het regenwater de grond in kan trekken. Ook is het mogelijk om plekken zo in te richten, dat het regenwater opgevangen wordt in een verlaagd grasveld of plantvak.

Wadi

Waterdoorlatende verharding

Infiltratiekratten

Waterpasserende verharding

Bodeminfiltratie

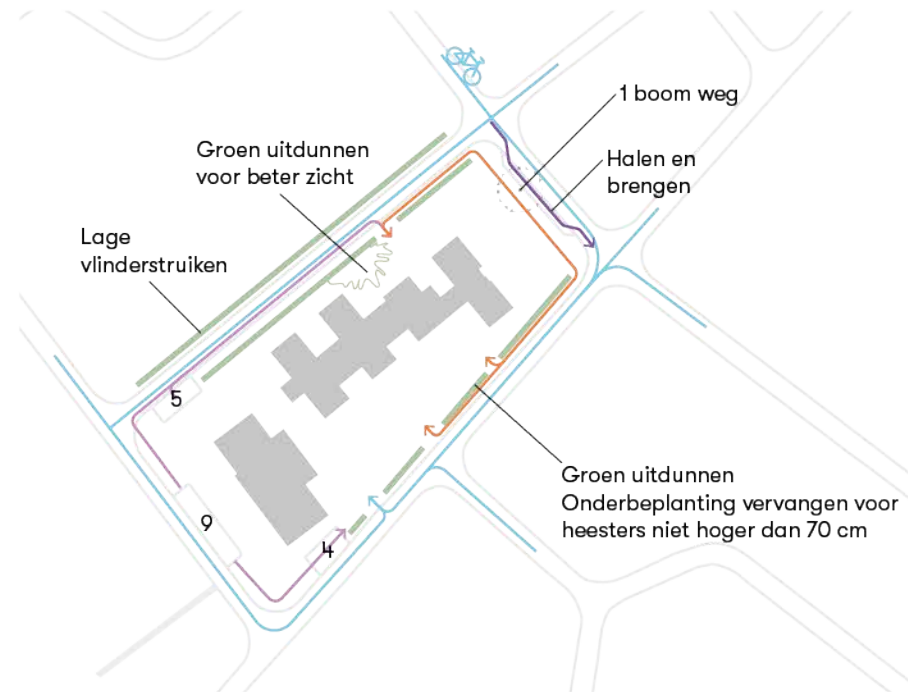
Scholen

Het Stroomdal

Het Stroomdal zit op veel plaatsen verstopt achter hoge beplanting (opschot/boomvormers/uitloop). Zo ook bij de ingangen van de school. Hierdoor ontstaan onoverzichtelijke situaties. We stellen voor om langs de randen van de school en tussen de bomen de onderbeplanting te verwijderen en een lage heester (max tot 70cm) te planten. Zo wordt de verkeerssituatie overzichtelijker en veiliger, maar blijft het zicht op de speelplaats vanuit de omliggende woningen toch verzacht.

Ook willen we de verkeersstromen meer van elkaar scheiden. We introduceren aan de noord-oostkant van de school een smok en vot. Kinderen lopen dan over deels vrijliggende voetpaden naar de twee noordelijke ingangen van de school. Zo blijft het auto-haal-en-breng verkeer voor een groot deel weg van de ingangen. Dit heeft vooral voordeel, omdat aan de zuidwest kant van de school de fietsers het terrein betreden. Een smok en vot zou wel ten koste gaan van een boom. Deze zou wellicht gecompenseerd kunnen worden wanneer het schoolplein wordt aangepakt. Personeel parkeert aan de zuid-west kant. Op deze plaats kunnen we 1 extra parkeerplaats realiseren.

De hier getoonde schematische tekening is onder voorbehoud van het planproces omtrent de basisschool.

- Auto's
- Fietsen
- Voetgangers
- Personeel
- 9 Aantal parkeerplaatsen

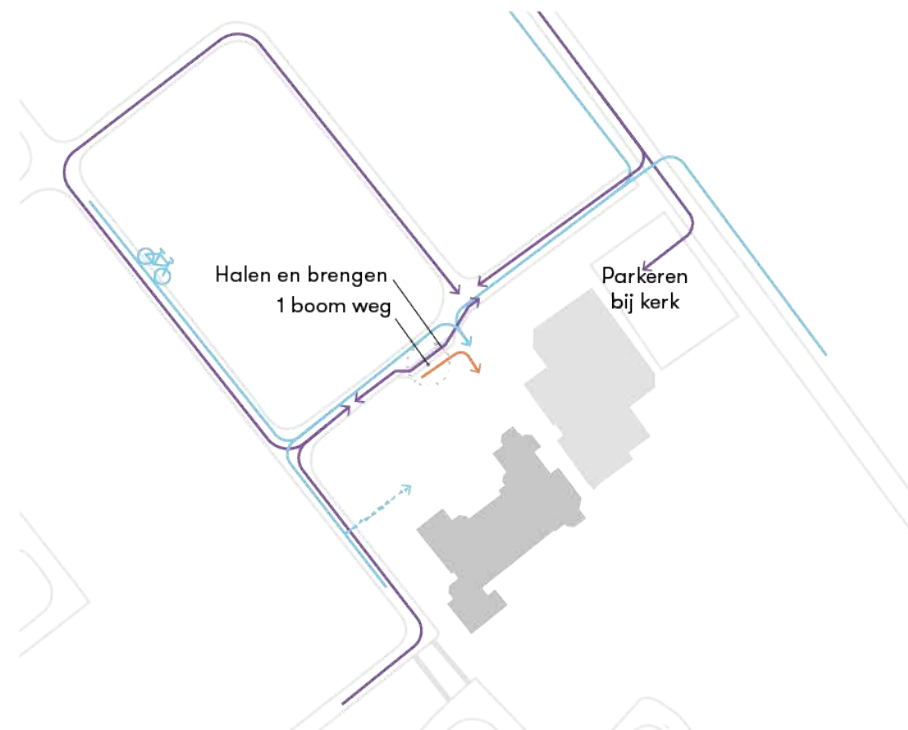

Scholen

De Lichtkring

Voor de Lichtkring stellen we voor om het personeel bij de kerk te laten parkeren. Openingstijden van school en kerk overlappen elkaar over het algemeen niet. Op dit moment zijn er 3 haakse parkeerplaatsen aan de westkant van de school. Dit leidt er toe dat er soms ook andere auto's dan het haal en breng verkeer staan, wat wellicht leidt tot meer verkeersdrukte op piekmomenten (uitgaan van de school, aanvang schooluren). Wij stellen voor om deze parkeerplekken om te vormen naar een smok en vot. Men haalt en brengt het kind en vertrek weer. Mocht men toch het klaslokaal met het kind willen betreden, parkeert men op de parkeerplaats van de kerk.

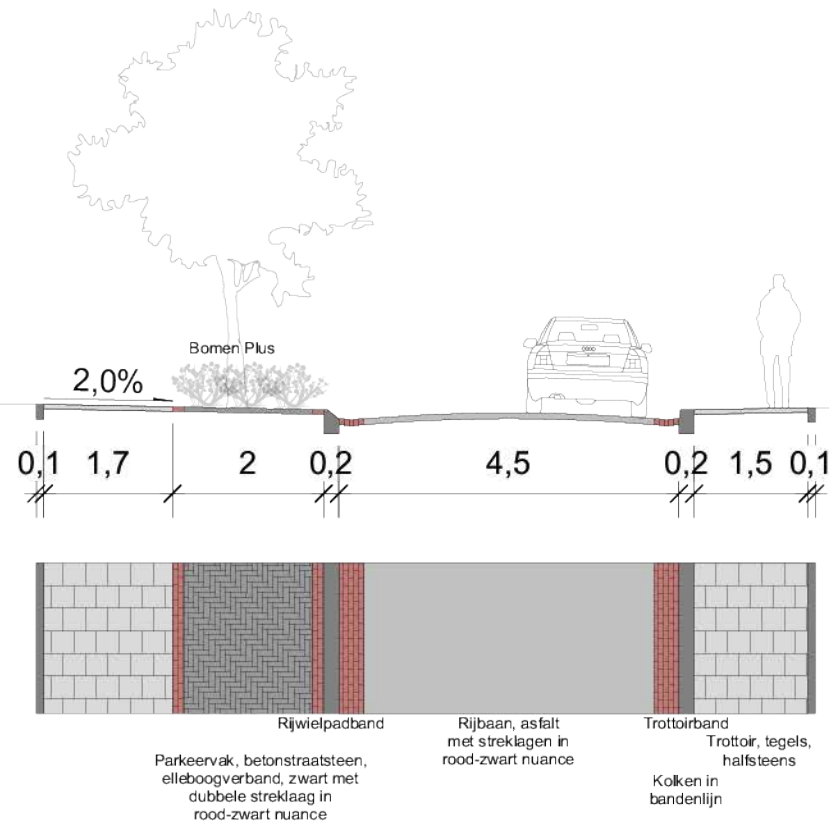
Eventueel is in overleg met de school het mogelijk een tweede ingang te maken aan de zuidkant van het schoolterrein voor fietsers. Op deze manier concentreert niet al het verkeer zich op een punt (zie stippellijn).

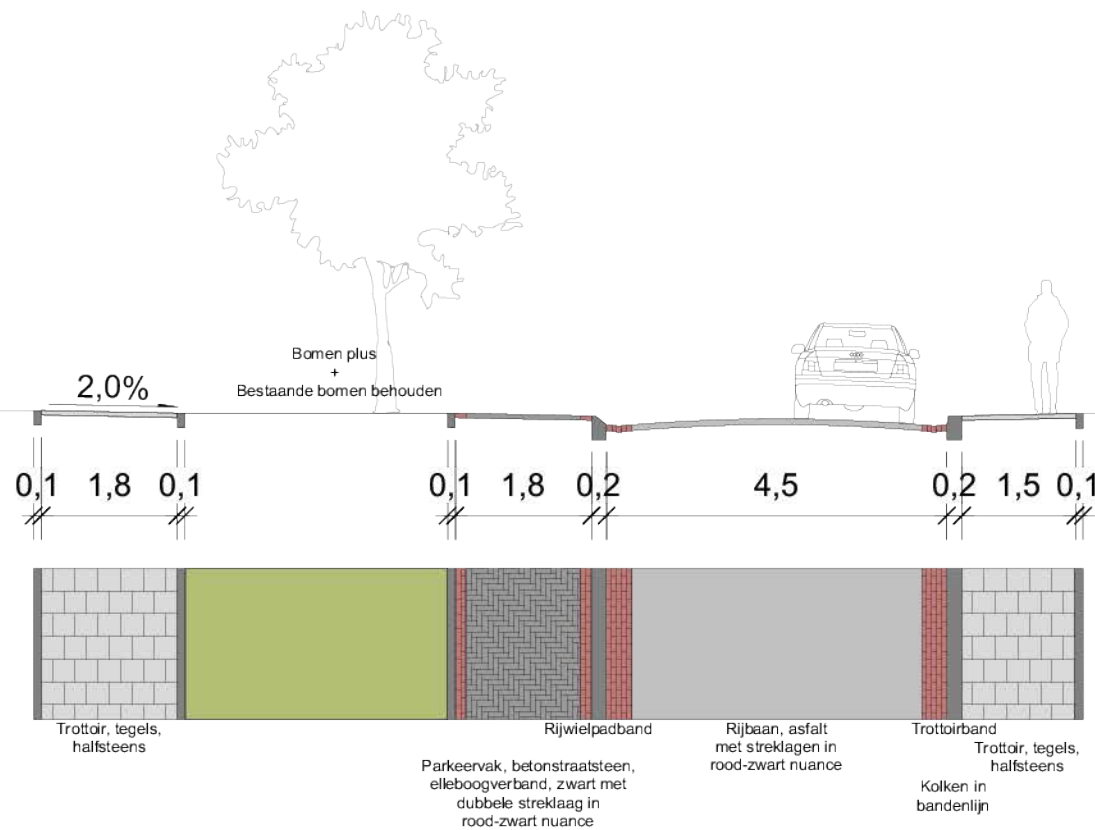
- Auto's
- Fietsen
- Voetgangers
- Personeel
- 9 Aantal parkeerplaatsen

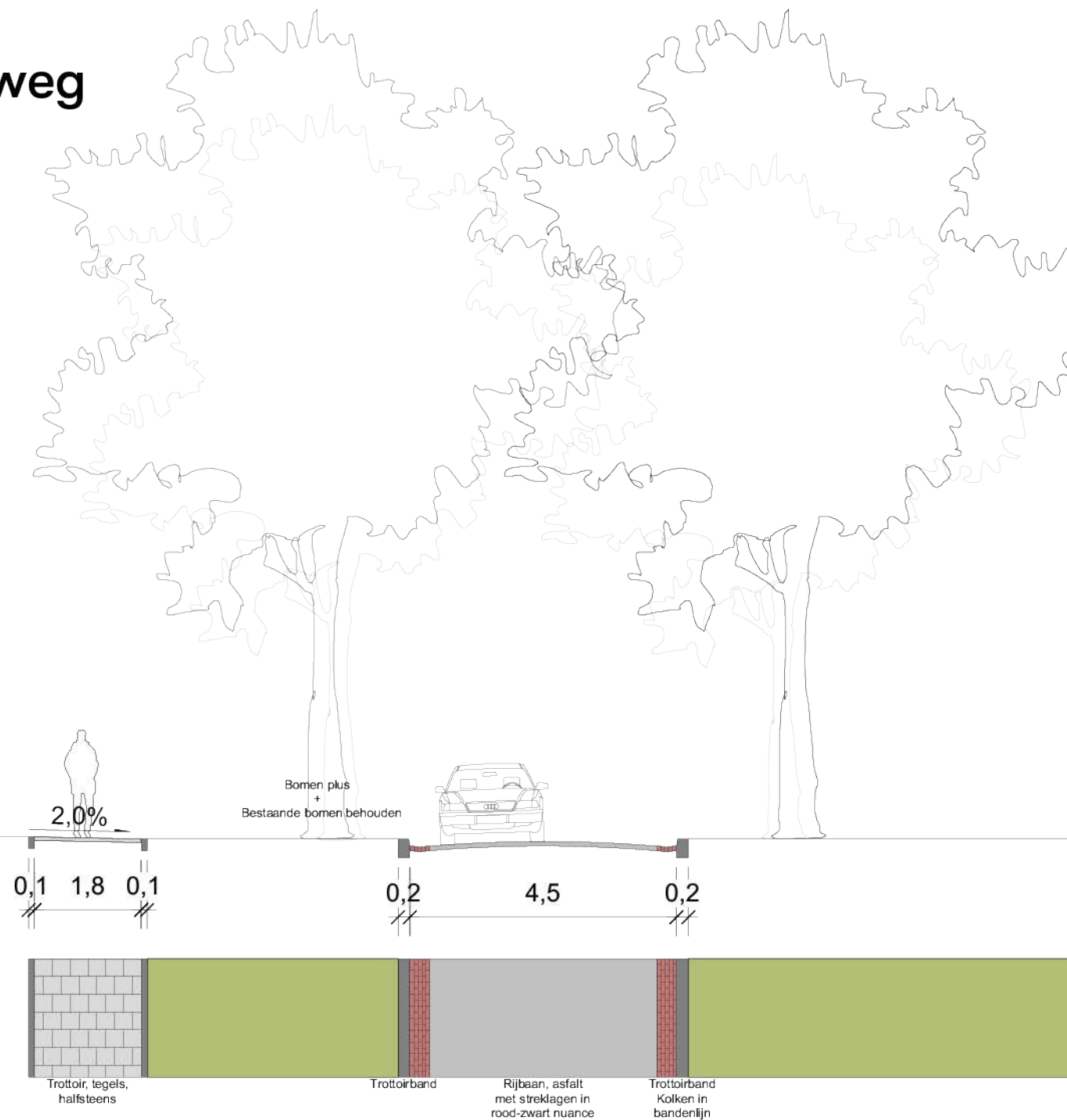
Profiel Hulstlaan

Profiel Sleedoornlaan

Profiel Oude Zeegserweg

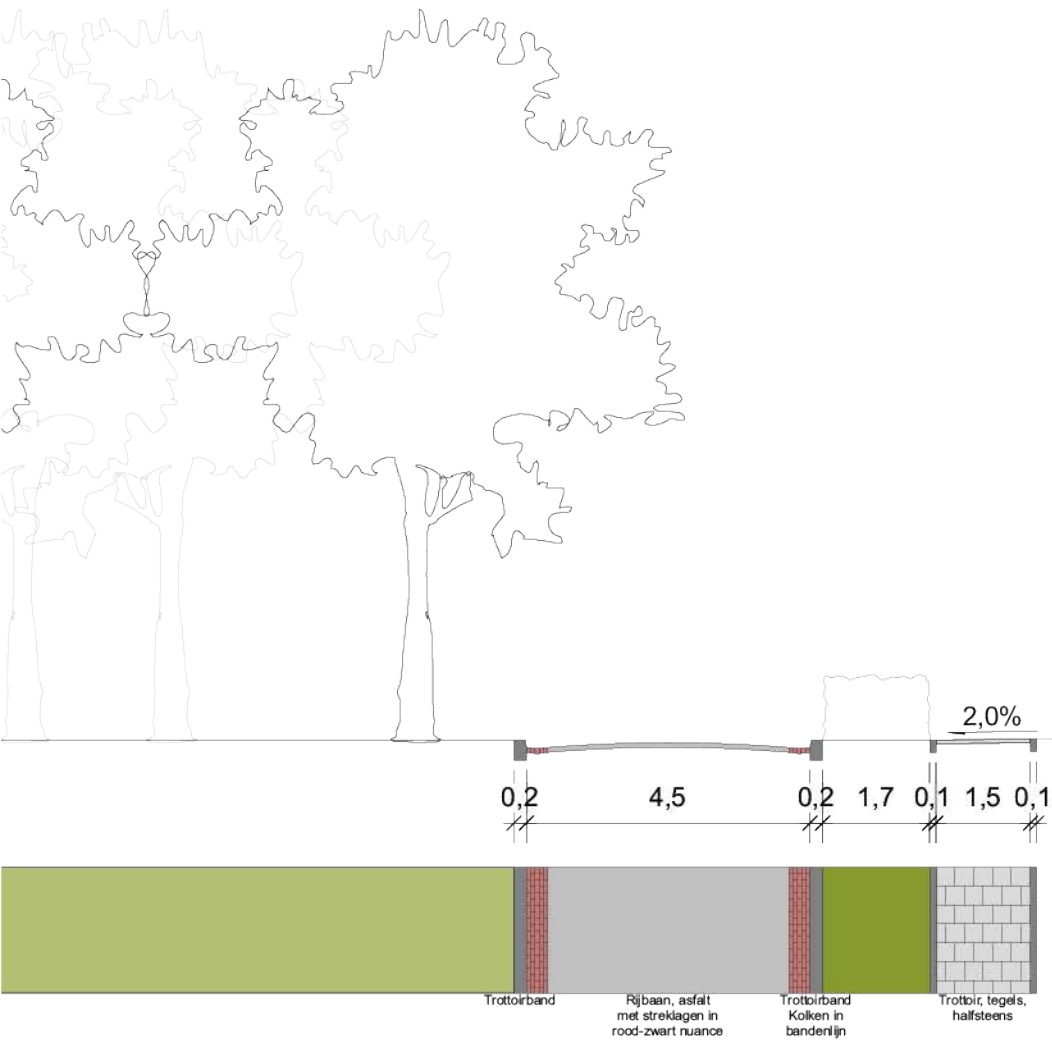
11

Attentievlak om de aandacht te verhogen

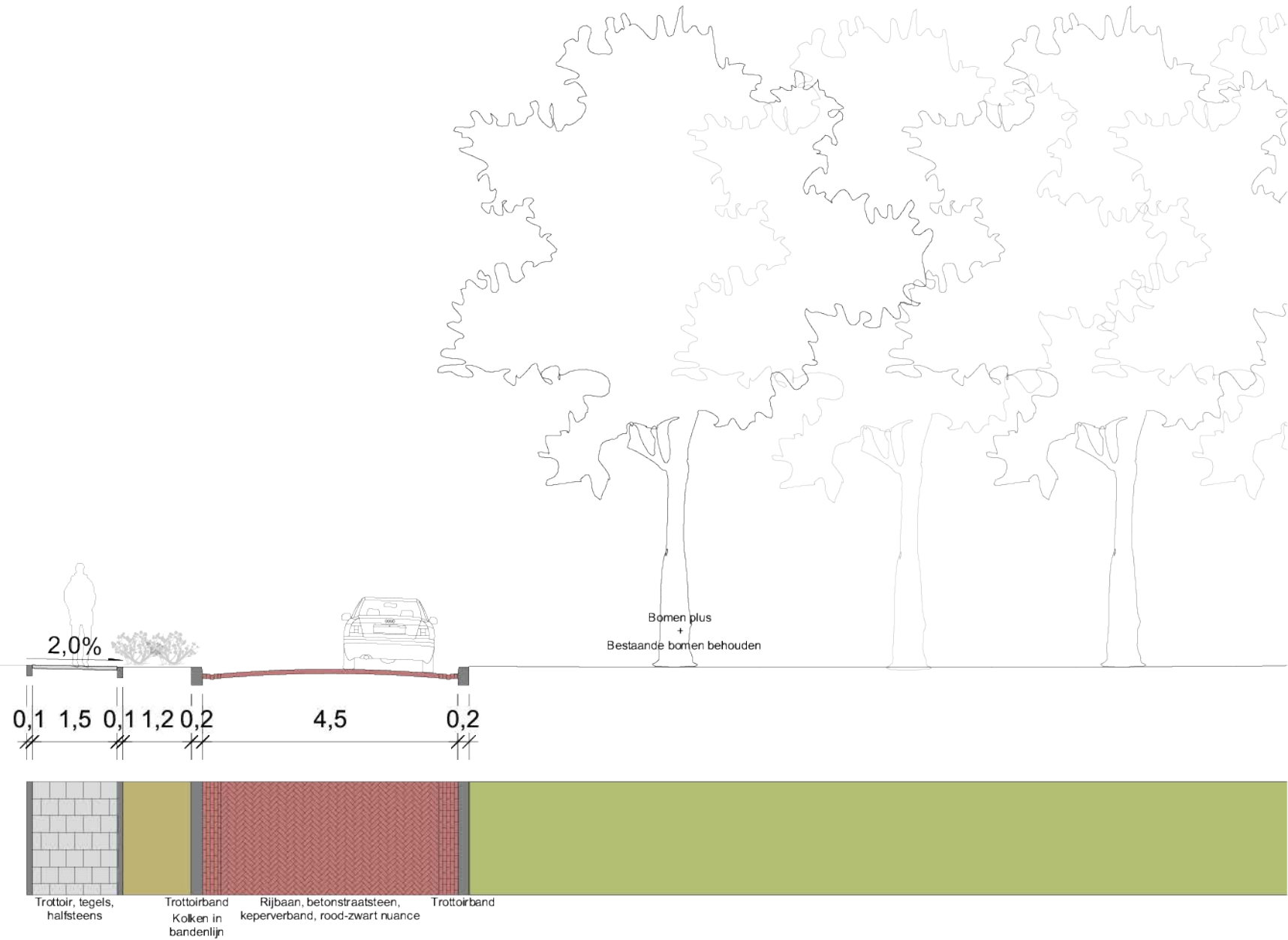
Profiel Iepenlaan Esdoornlaan

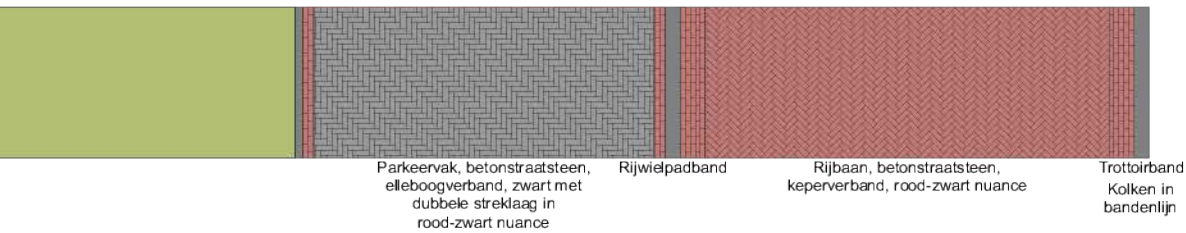
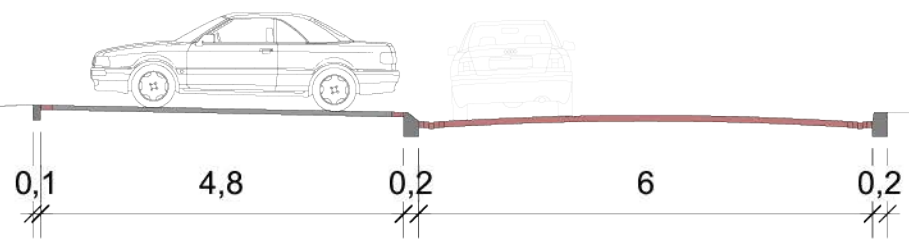

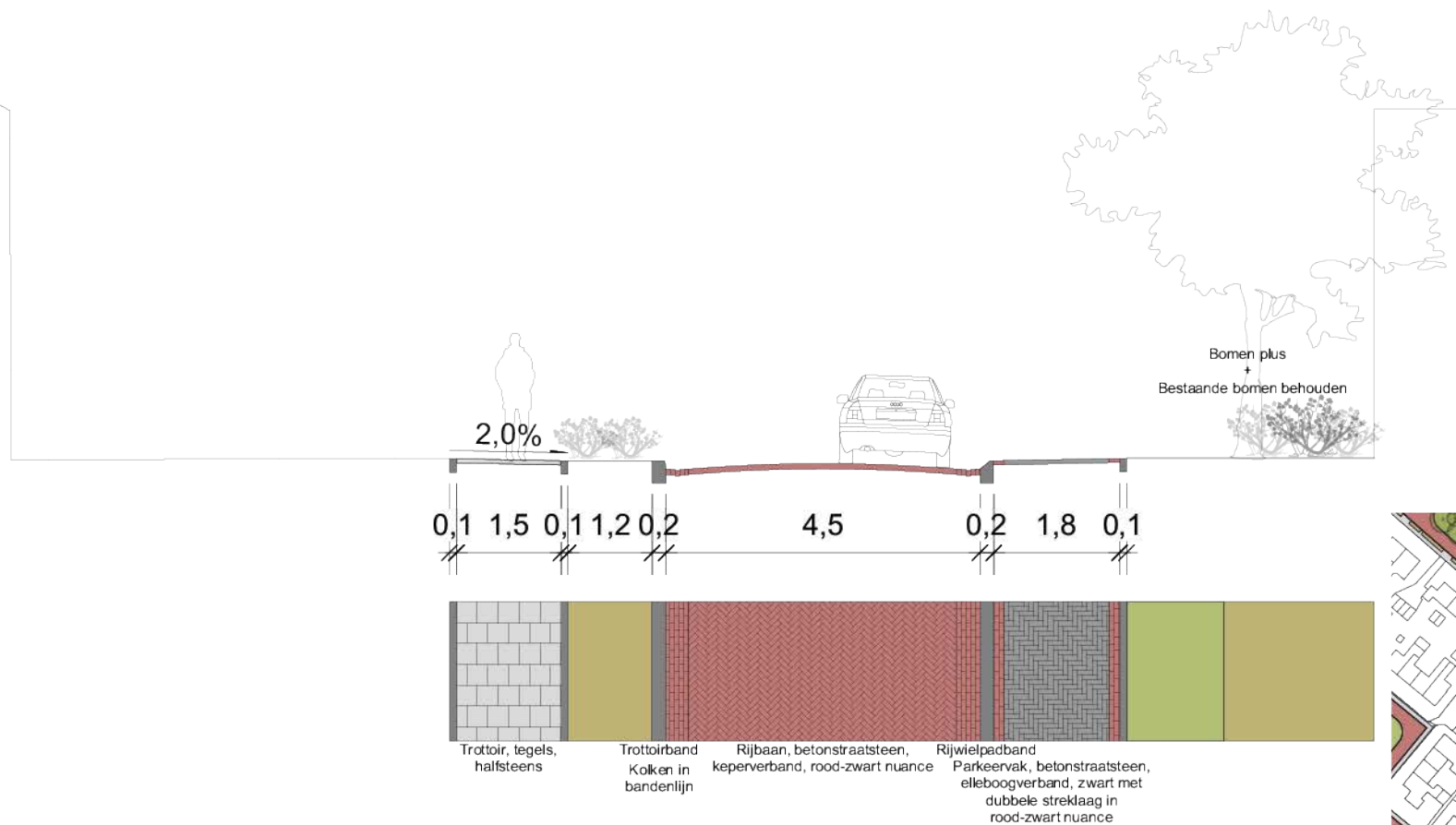
Profiel Eikenlaan

Plus zie pagina 66-67

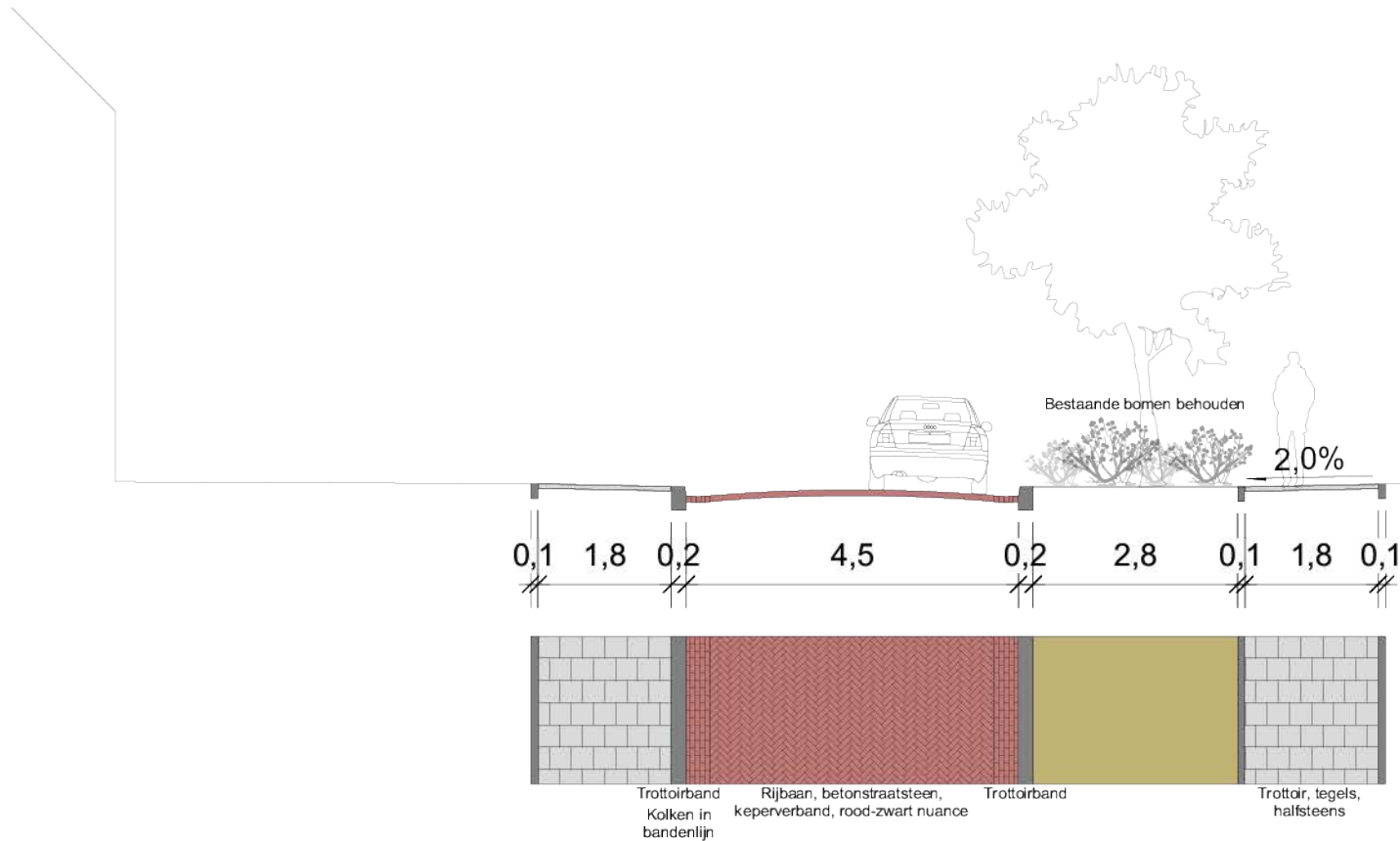

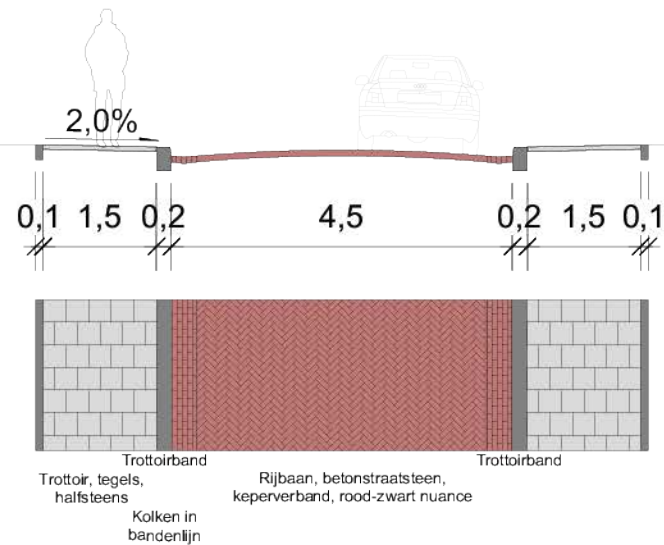
Profiel Eikenlaan

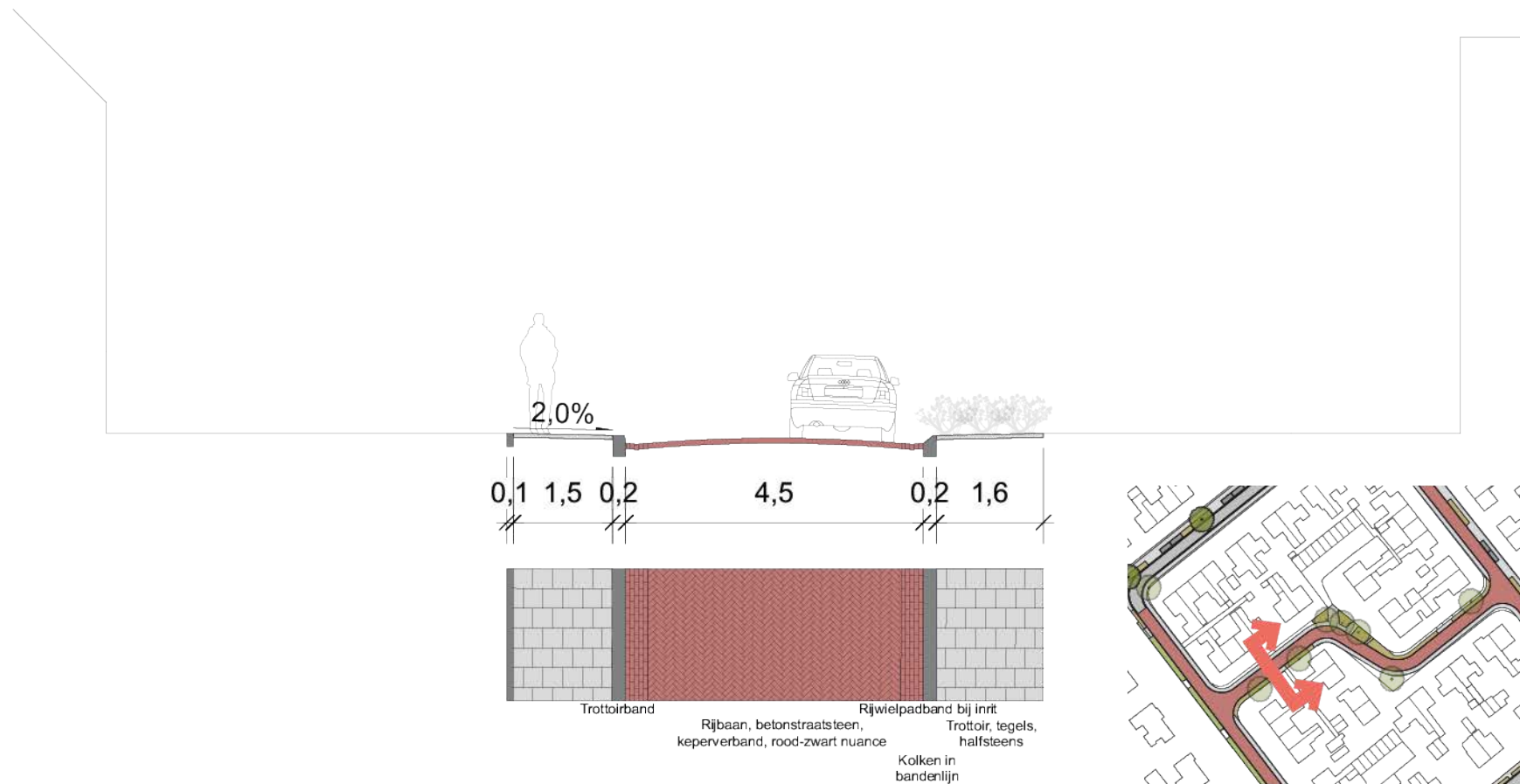
Profiel Bremweg

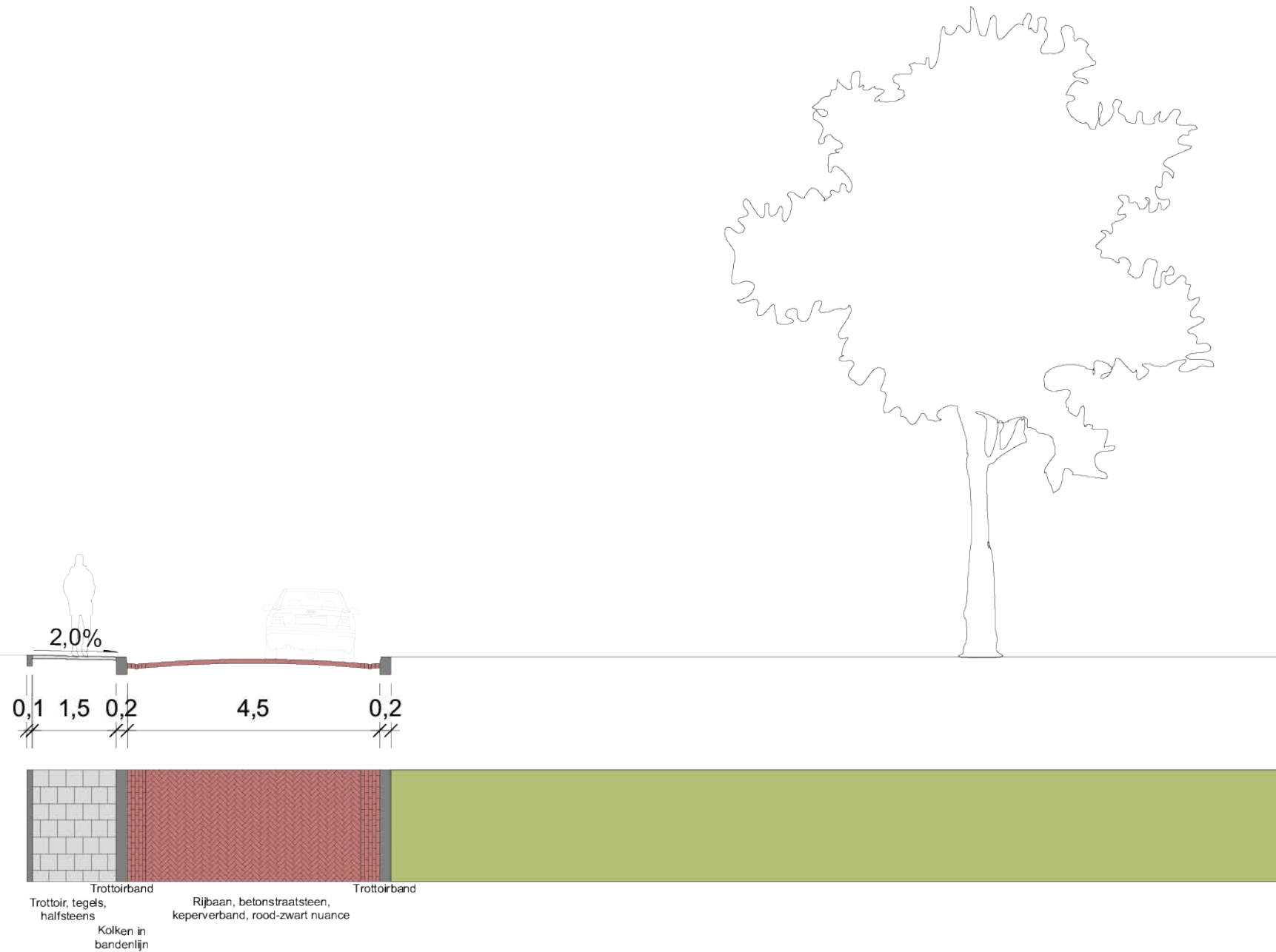
Profiel Elzenhof

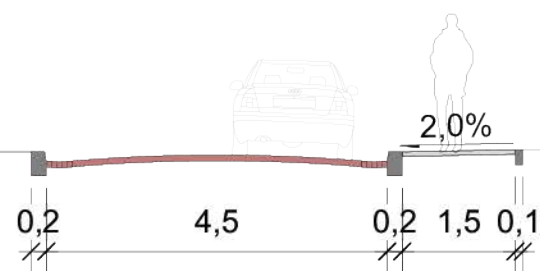
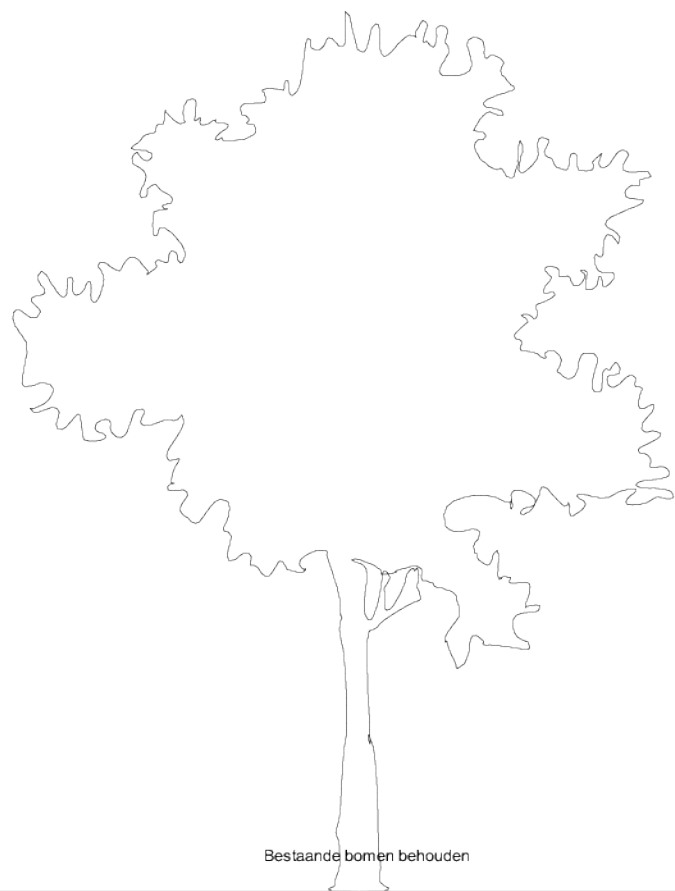

Profiel Hazelaarpad

Profiel Elzenhof

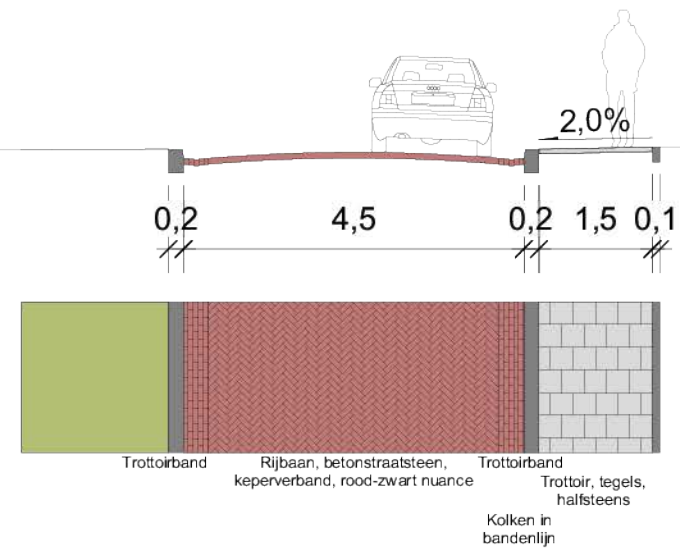

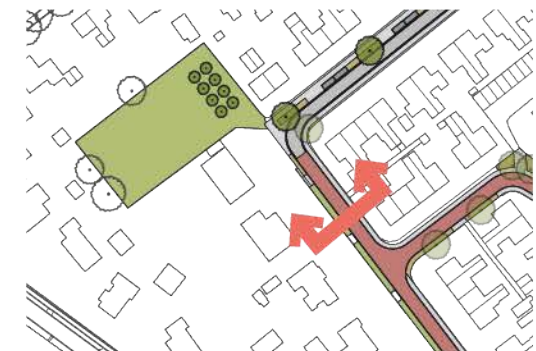
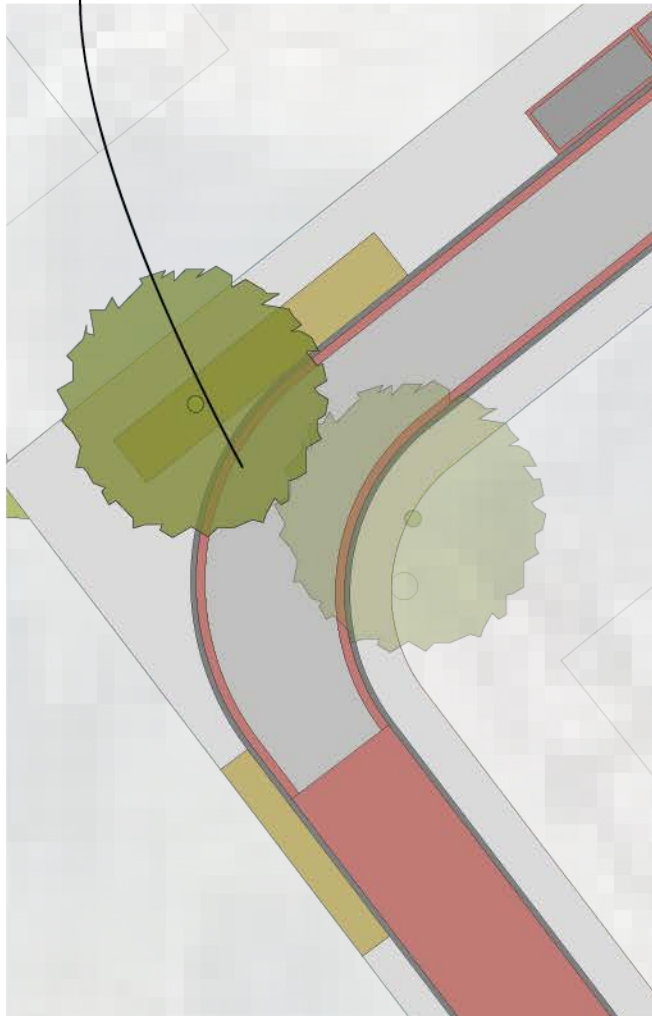
Trottoirband
Rijbaan, betonstraatsteen,
keperverband, rood-zwart nuance
Trottoirband
Trottoir, tegels,
halfsteens
Kolken in
bandenlijn

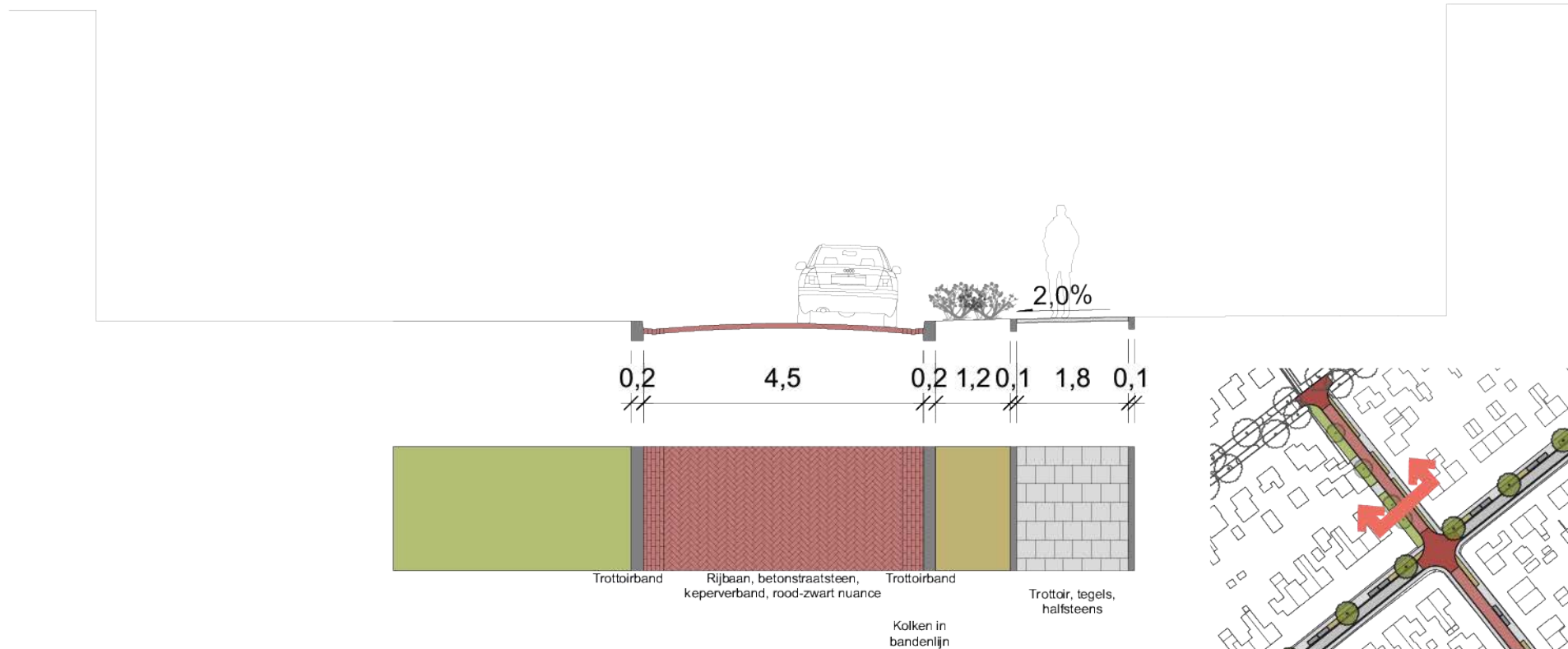
Profiel Gouden Regenlaan

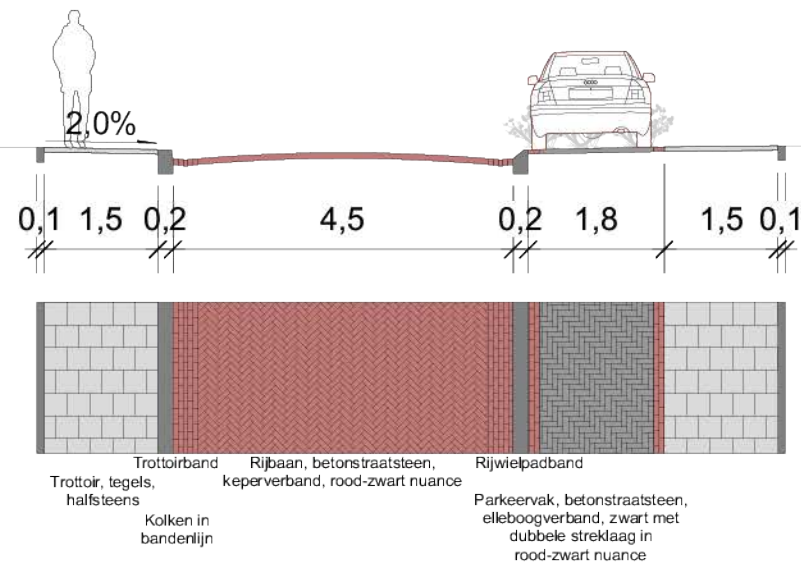
Situatie is overzichtelijker gemaakt en de bocht optisch versmald

Profiel Kastanjelaan

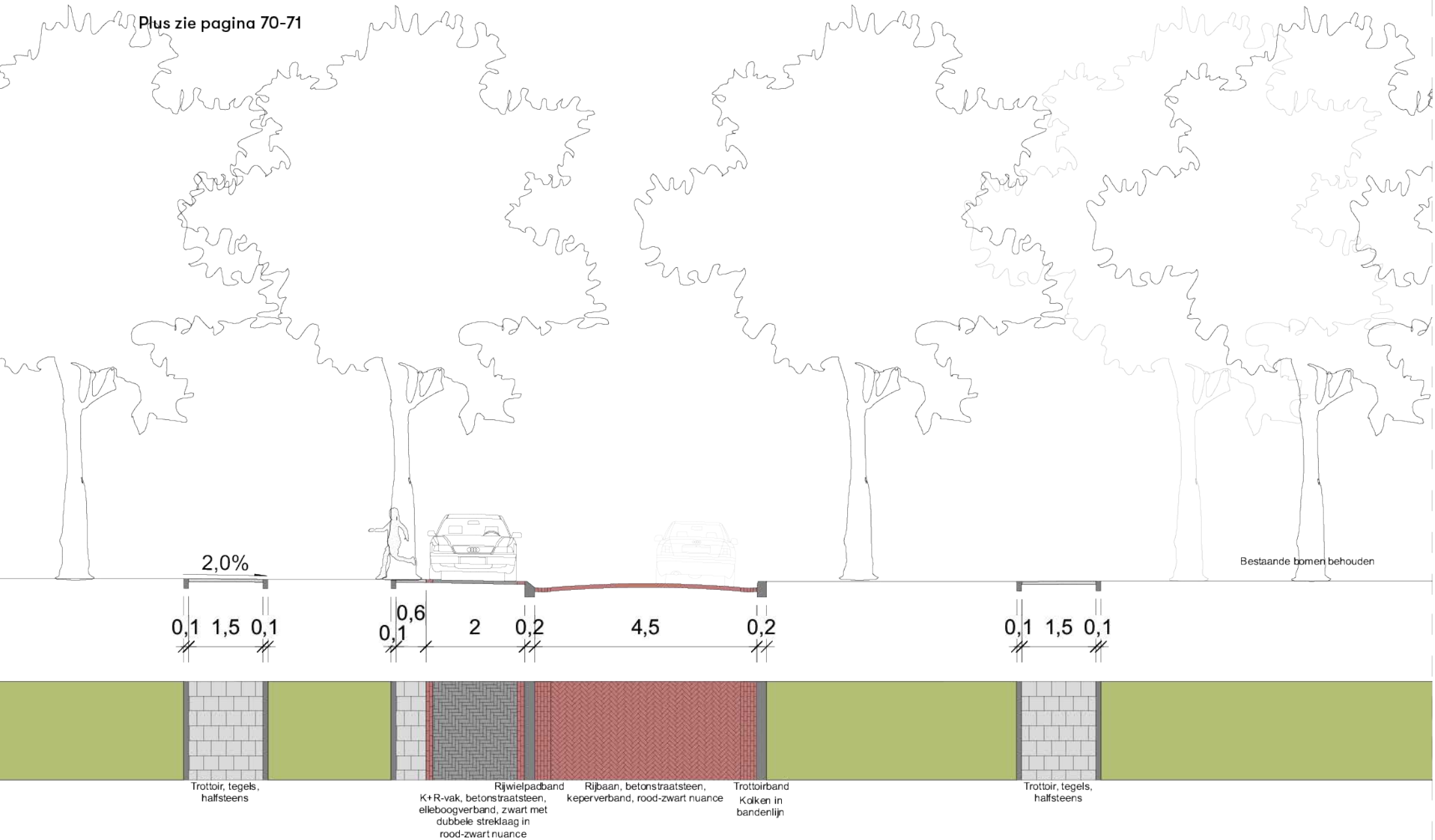

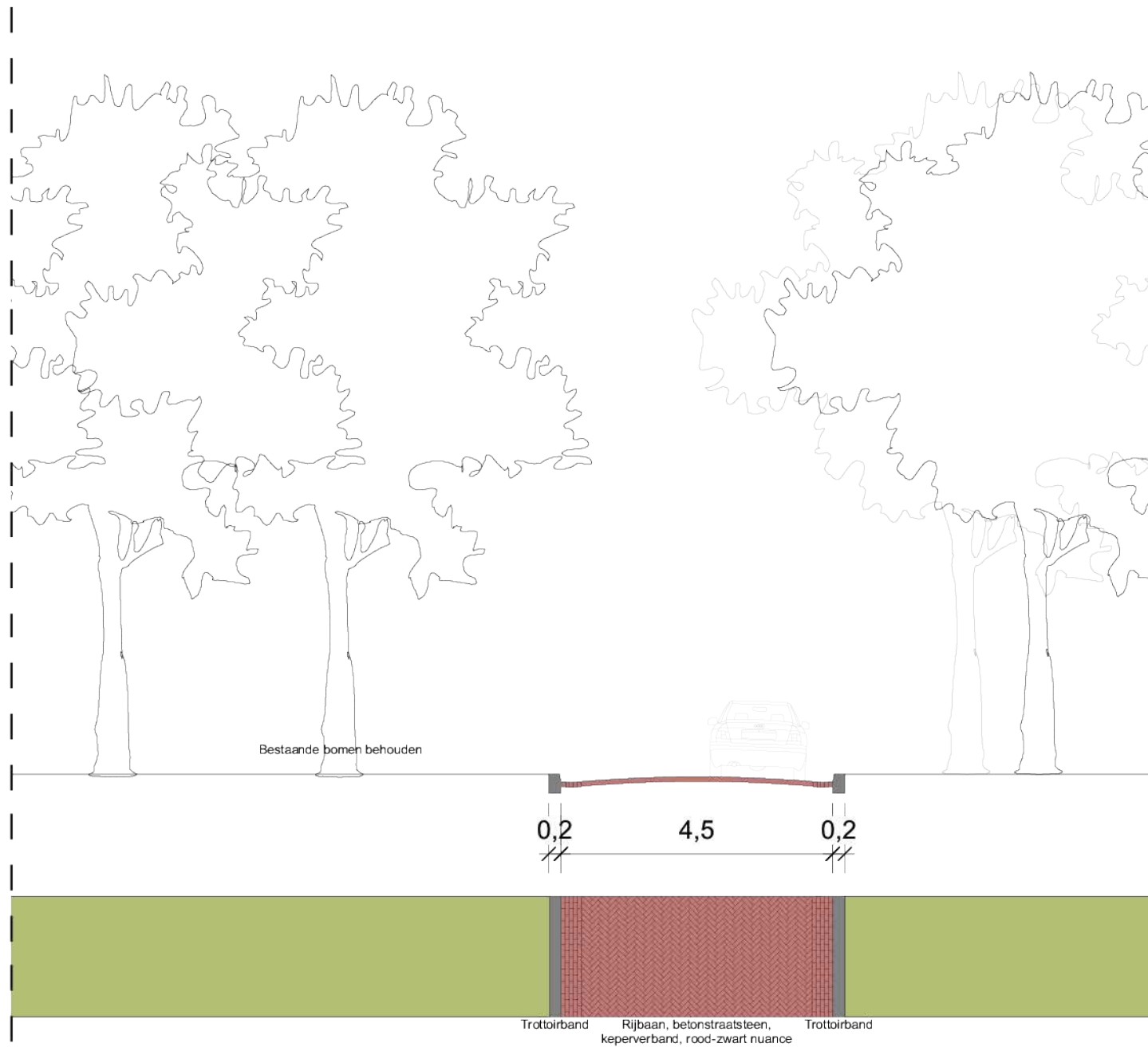
Profiel Kastanjelaan

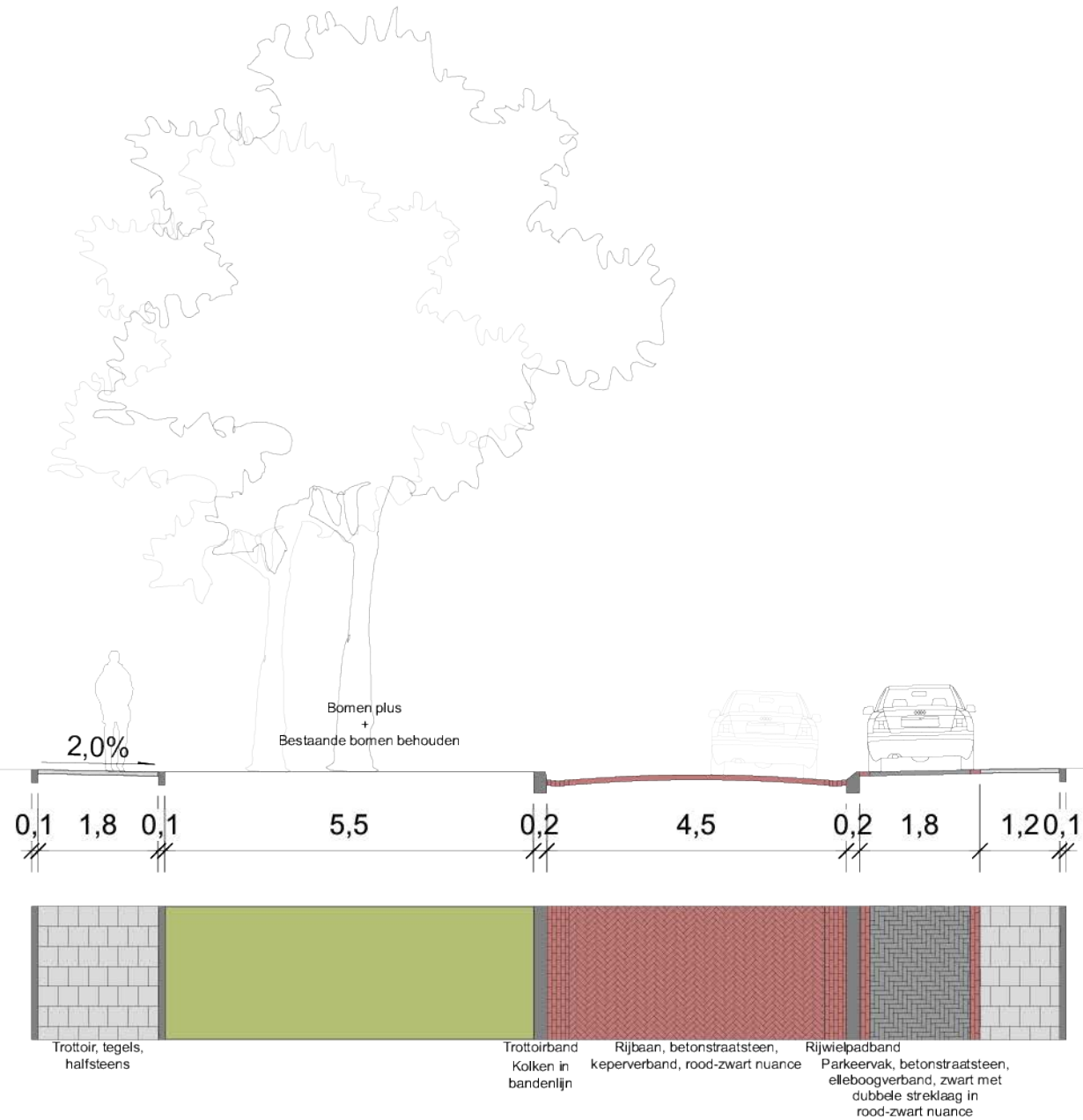
Profiel Kastanjelaan bij brink

Plus zie pagina 70-71

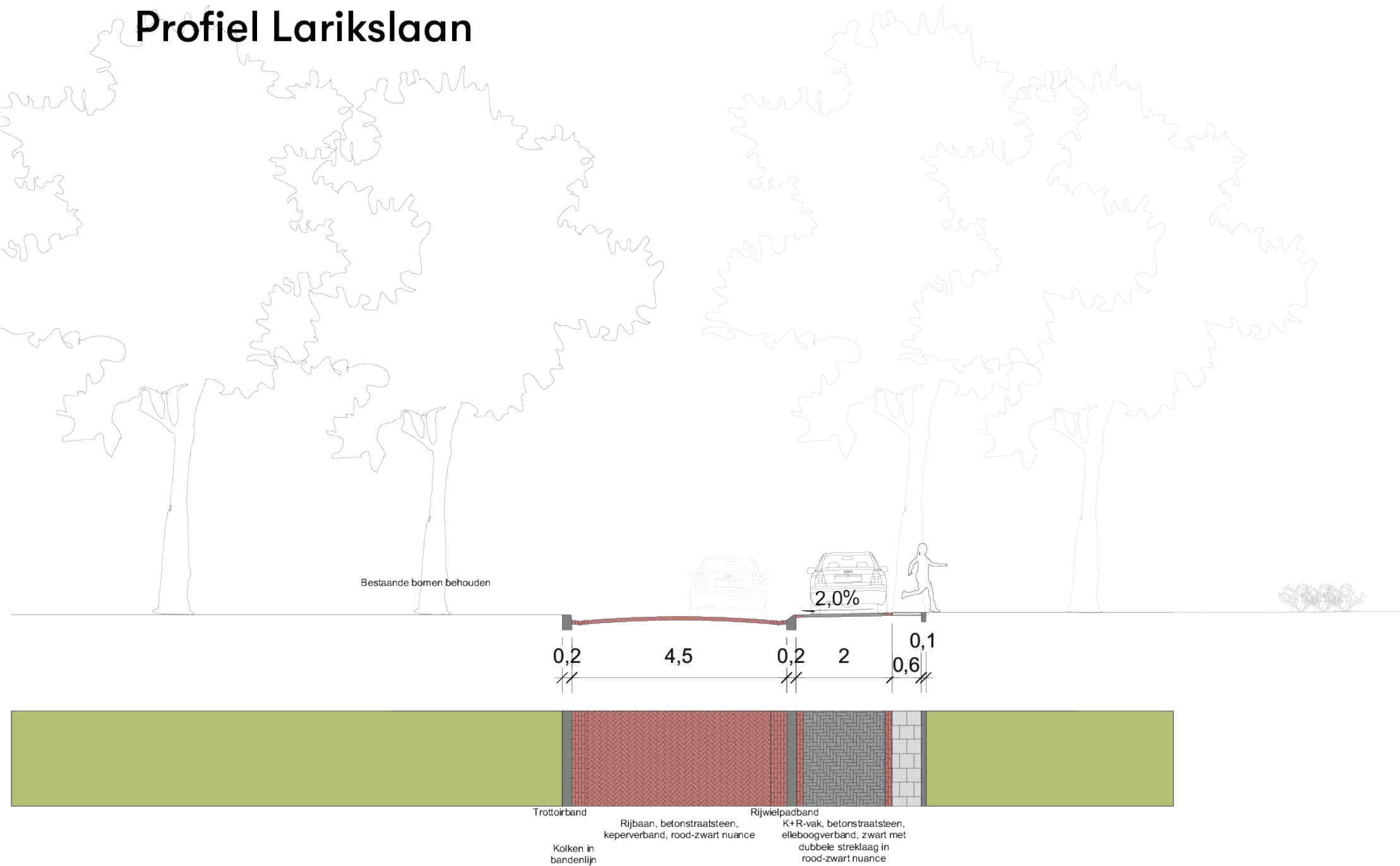

Profiel Kastanjelaan

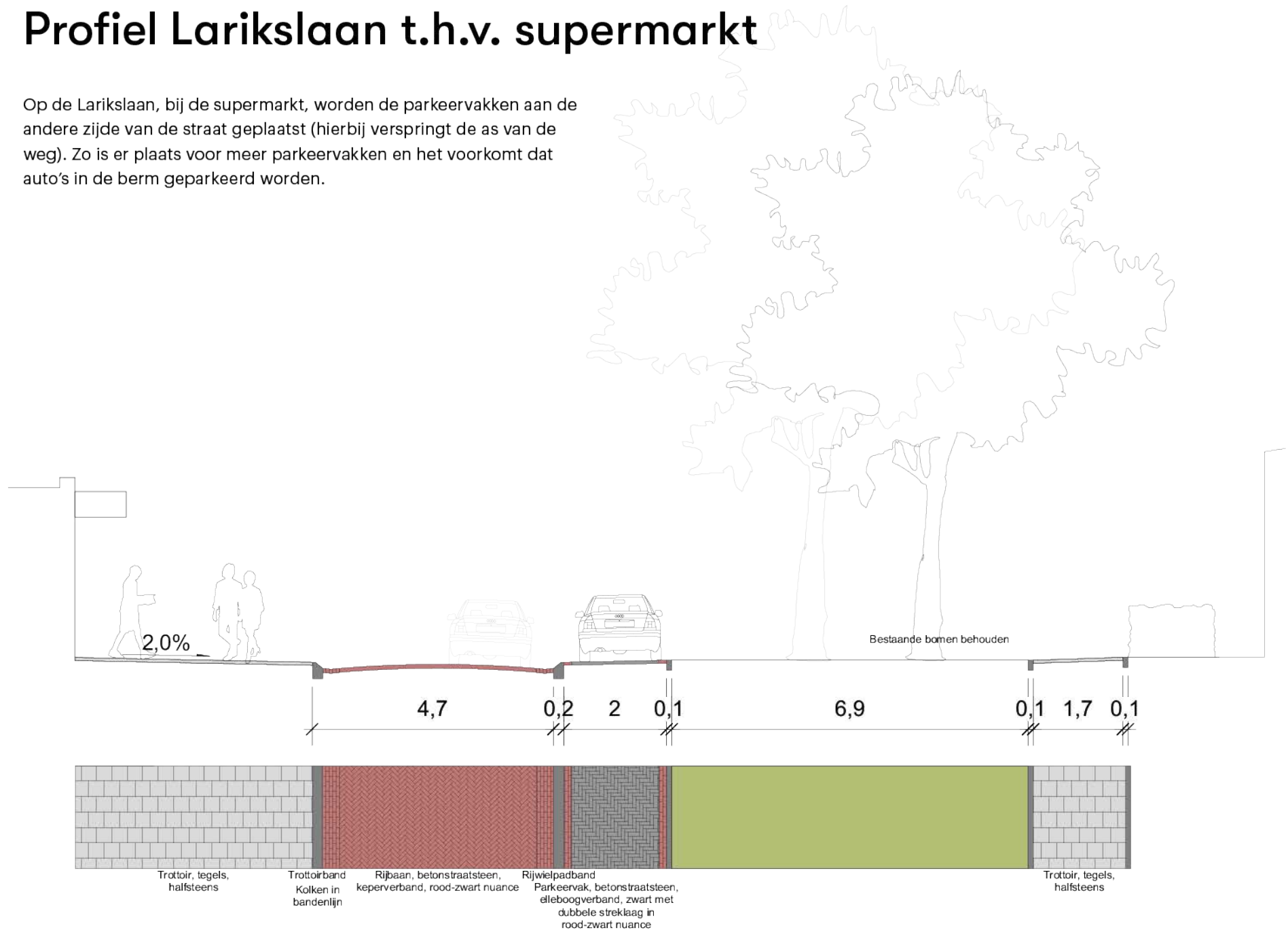
Profiel Larikslaan

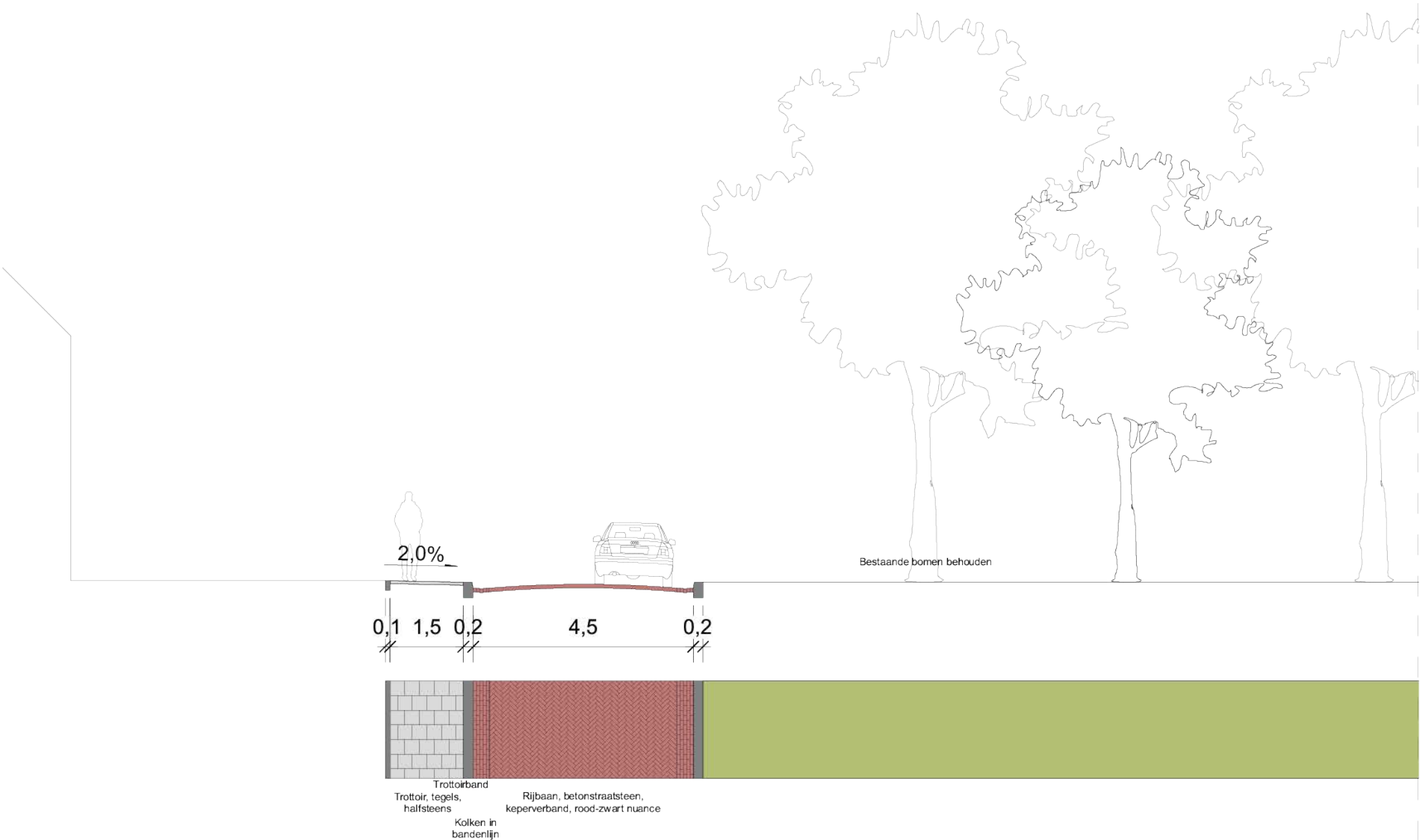
Profiel Larikslaan t.h.v. supermarkt

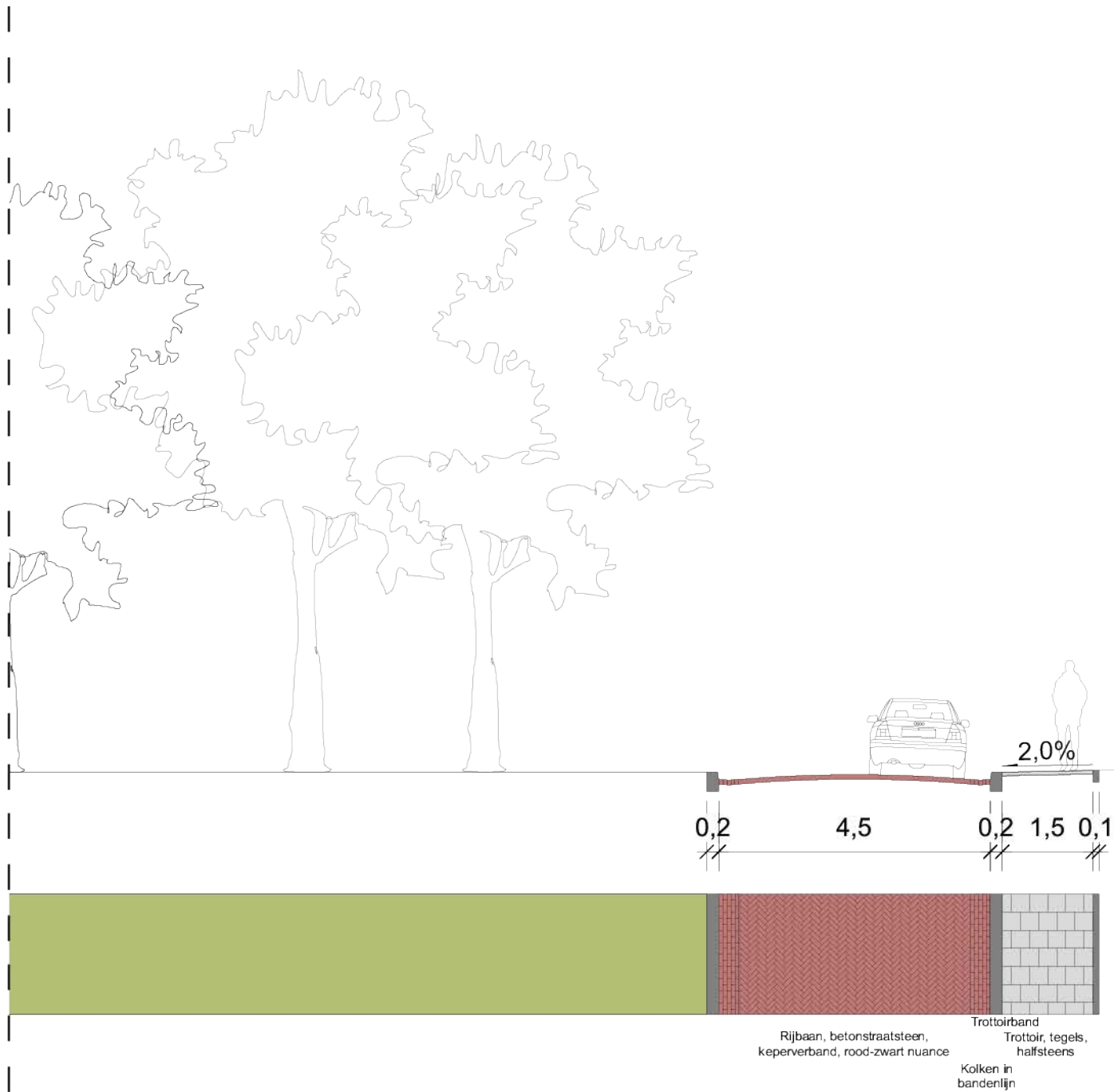
Op de Larikslaan, bij de supermarkt, worden de parkeervakken aan de andere zijde van de straat geplaatst (hierbij verspringt de as van de weg). Zo is er plaats voor meer parkeervakken en het voorkomt dat auto's in de berm geparkeerd worden.

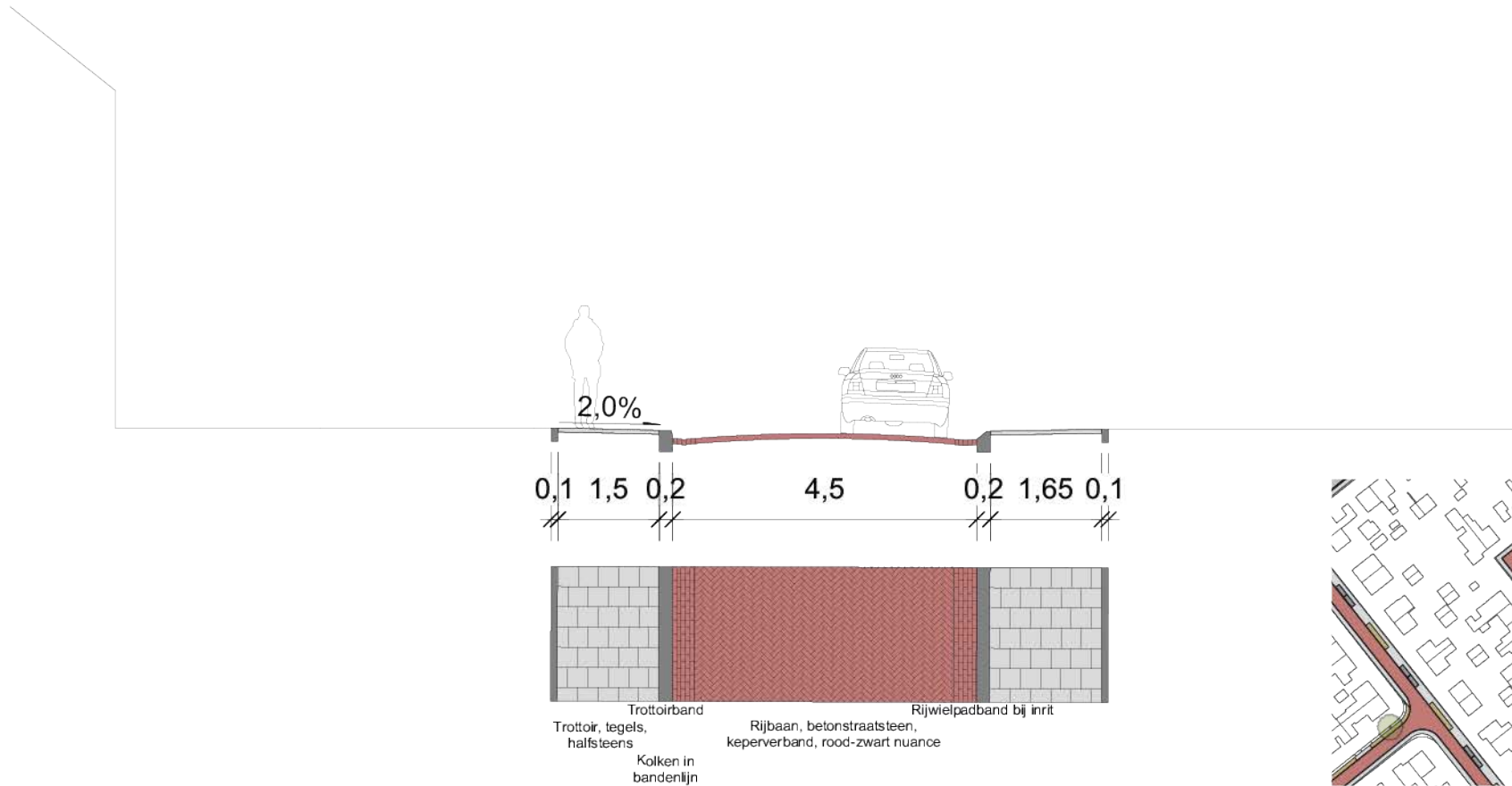

Profiel Lindenhof

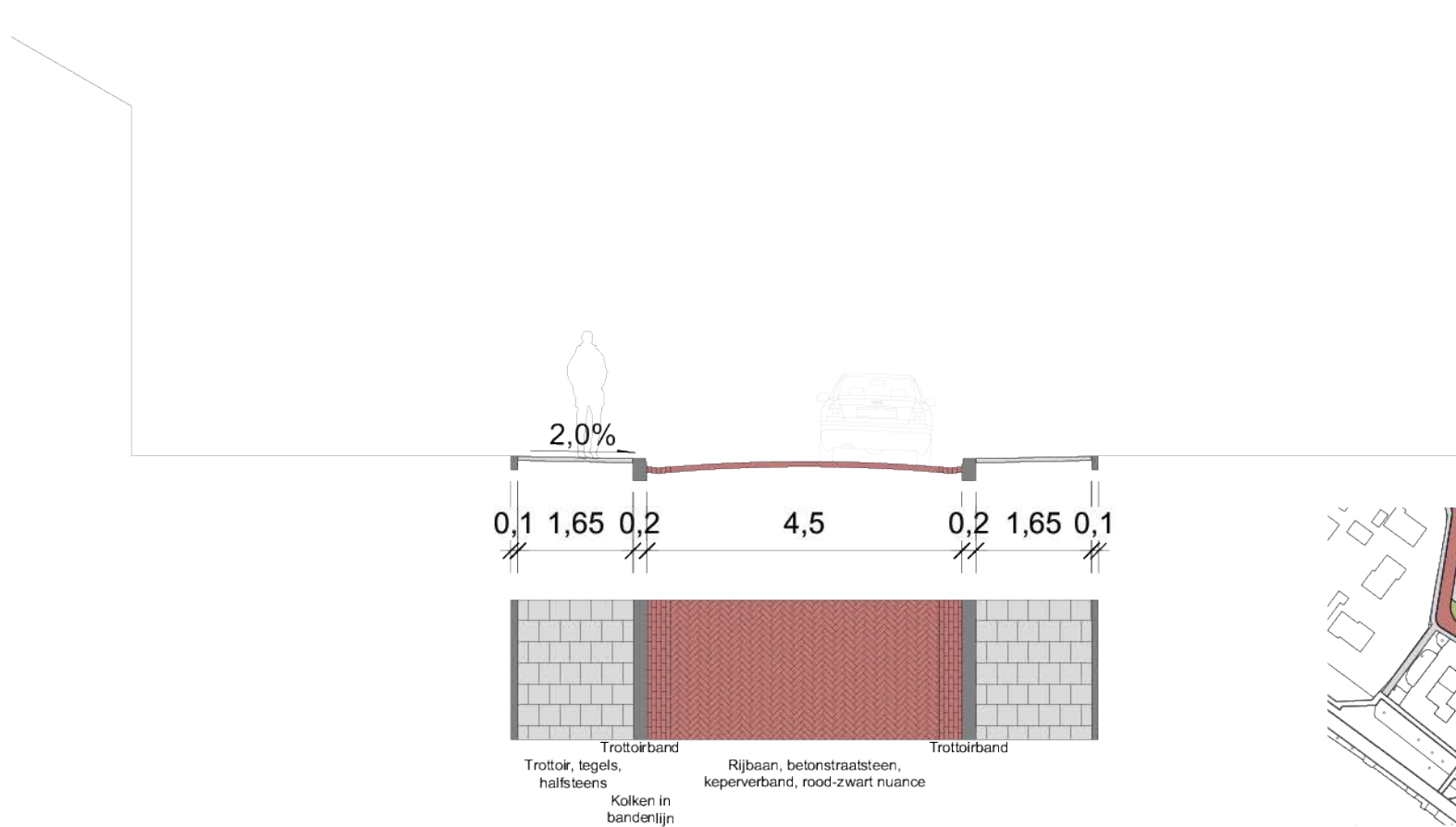

Profiel Lindenhof

Profiel Sleedoornlaan

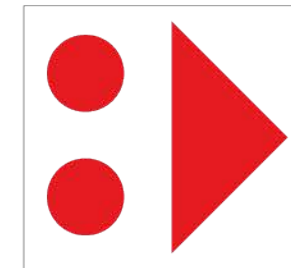
PLUSSEN

BIOR (bewegen in openbare ruimte)

Een gezonde vitale wijk is een van de wensen die naar voren komen in het 'Programma van wensen'. In het plan gaan we op zoek naar 'low-cost' mogelijkheden om bewegen, spelen en sporten in de openbare ruimte te stimuleren. In de basis wordt de wijk natuurlijk ontworpen zodat jong en oud op een veilige manier zich kunnen verplaatsen, maar ook verpozen. Maar we kunnen ook iets extra's doen. In andere dorpen toegepaste concepten zijn Beweegroutes. Deze routes combineren tegels (zie afbeeldingen) met low-cost maatregelen, zoals een bankje. Of gebruiken bestaande elementen in de openbare ruimte, zoals een verlichtingsmast. Andere mogelijkheden zijn het maken van specifieke plekken ten behoeve van het (veilig) spelen/sporten in de openbare ruimten.

In het schetsontwerp stipten we deze mogelijkheden aan. We willen graag in het vervolgtraject samen met bewoners en gemeentelijke diensten dit verder uitwerken.

Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van reeds bestaande recreatieve voorzieningen. In de wijk komen verwijzingen naar wandel- en mountainbikeroutes in de buurt.

Aanwijzing mountainbikeroute

*De weergegeven route geeft slechts een indicatie, verdere uitwerking is nodig.

Plus Eikenlaan

Op het hofje op de Eikenlaan worden de parkeerplekken iets anders ingedeeld, zodat er meer parkeerplekken zijn. Daarnaast word het hofje ingericht met speelse groenelementen. Op die manier wordt voorkomen dat er op het gras geparkeerd wordt en is er een plek om te spelen voor kinderen.

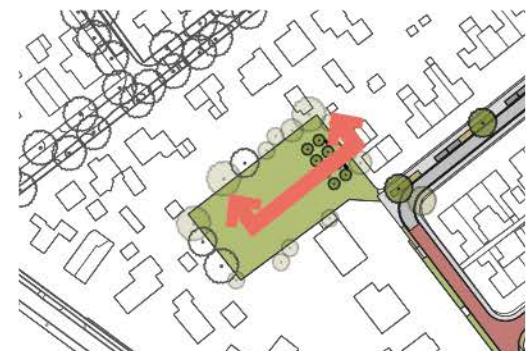

Veldje Hulstlaan

Op het veldje bij de Hulstlaan worden bankjes tussen appelbomen geplaatst, om zo een verblijfsplek voor jong en oud te maken. In mei staan de bomen in de bloesem en bieden ze voeding aan bijen en vlinders.

Brink

Op de brink wordt een verblijfsplek gecreëerd met een insectenhotel.
Zo kan men genieten van het groen en kunnen insecten zoals wilde
bijen, een nestje maken.

